

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

МАГІСТЕРСЬКА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

03.09 – КМР. 1826 ЧС 2020.11.19. 009 ПЗ

Карпенко Єлизавети Олегівни

НУБІП України
2021 р.

НУБІП України

НУБІП України

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ НИІ ЛІСОВОГО І САДОВО-ПАРКОВОГО ГОСПОДАРСТВА

УДК 712.26.012(477.41)

НУБІП України

ПОГОДЖЕНО

ДОПУСКАЄТЬСЯ ДО ЗАХИСТУ

Директор ННІ

Завідувач кафедри

Лісового і садово-паркового господарства

Ландшафтної архітектури та фітодизайну

(назва факультету (НПІ))

(назва кафедри)

НУБІП України

Лакида П. І.

Колесніченко О. В.

(підпис)

(ПІБ)

(підпис)

(ПІБ)

" " 2021 р.

" " 2021р.

МАГІСТЕРСЬКА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему: «Ландшафтно-планувальна організація паркової території «Протасів яр» у місті Києві»

Спеціальність 206 Садово-паркове господарство

Освітня програма Садово-паркове господарство

Орієнтація освітньої програми освітньо-професійна
(освітньо-професійна або освітньо-наукова)

НУБІП України

Гарант освітньої програми

доктор с-г. наук, професор

Ковалевський С. Б.

(науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

(ПІБ)

НУБІП України

Керівник магістерської роботи

доц. к. б. н.

Сидоренко І. О.

(науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

(ПІБ)

НУБІП України

Виконала

Карпенко Є. О.

(підпис)

(ПІБ студента)

КИЇВ-2021

РЕФЕРАТ

Магістерська робота має 59 сторінок основного тексту, 17 сторінок додатків, у роботі наведено 87 шт. рисунків в тому числі 2 діаграми, 1 таблиця.

У процесі створення роботи було опрацьовано – 64 шт. джерел.

Огляд літератури під час створення роботи дозволив повторити пройдений за час навчання матеріал та ознайомитись з новими течіями з питань що висвітлюються в магістерській роботі.

До розгляду були обрані наступні питання: сучасні підходи що до ландшафтно-планувальної організації паркових територій, особливості створення парків на територіях з існуючими масивами, об'ємно просторова структура паркової території, функціональне зонування території, підбір рослин для створення проекту благоустрою території, рекреаційна функція насаджень та вплив на психо-емоційний стан людини.

Опрацьований матеріал представлений такими підпунктами в роботі: аналіз сучасних підходів щодо ландшафтно-планувальної організації паркових територій, особливості ландшафтно-планувальної організації паркових територій на основі існуючих масивів, особливості об'ємно просторової організації території на паркових територіях.

Був проведений передпроектний аналіз території об'єкту, ознайомлення з природними умовами та сучасним станом території.

У передпроектному аналізі території об'єкту було проведене ознайомлення з доступною інформацією по об'єкт, його природними умовами та сучасним станом території. На основі даного дослідження були запропоновані рішення для вирішення поставлених перед територією задач.

Дослідження об'єкту, дозволяє визначити його сильні і слабкі сторони та детально продумати подальший план для створення благоустрою території.

На основі даного дослідження визначається загальна художня цінність паркової території, її потенційні можливості.

Під час подальшої роботи визначаються потреби які може задовільняти територія. Перед проектувальником постає ряд задач, які він повинен вирішити для створення продуманої та ергономічної рекреаційної території.

У ході роботи було опрацьовано інформацію про об'єкт, предмет дослідження та методи дослідження що дозволило отримати якісний і повний матеріал для подальшої роботи з територією, та зрозуміти що саме необхідно для створення зручного і естетичного середовища для відпочинку.

Для створення пояснювальної записки до проекту благоустрою, після проведення детального дослідження території з визначенням потреб і розробкою завдань для постановки перед об'єктом, було обрано зручні частини парку для створення функціонального зонування території.

Після створення функціонального зонування були запропоновані проектні пропозиції щодо благоустрою території що детально описані в розділі

^{4.} У кваліфікаційній магістерській роботі опит композицій проводився по розробленим функціональним зонам території.

Характеристика запроектованих елементів благоустрою важлива частина роботи, вона підсумовує і описує всі створені елементи.

У роботі характеристика запроектованих елементів представлена у такому порядку: використання МАФ та споруд на території об'єкту, композиція насаджень території, характеристика основного асортименту запроектованих рослин.

Ключові слова: ландшафтно-планувальна організація, ландшафт, паркова територія, об'ємно просторова структура, функціональне зонування території.

Дана робота складається з таких структурних елементів: ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ, ВСТУП, РОЗДІЛ 1. АНАЛІЗ СУЧАСНИХ ПІДХОДІВ ЩОДО ЛАНДШАФТНО-ПЛАНУВАЛЬНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ПАРКОВИХ ТЕРИТОРІЙ, РОЗДІЛ 2. ОБ'ЄКТ І МЕТОДИКА ДОСЛІДЖЕНЬ, РОЗДІЛ 3. ПРОЕКТНІ ПРОПОЗИЦІЇ ЩО ДО ЛАНДШАФТНО-ПЛАНУВАЛЬНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ТЕРИТОРІЇ ПАРКУ ПРОТАСІВ ЯР У МІСТІ

КИЇВІ, РОЗДІЛ 4. ХАРАКТЕРИСТИКА ЗАПРОЕКТОВАНИХ ЕЛЕМЕНТІВ
БЛАГОУСТРОЮ, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ,
ДОДАТКИ.

НУБІП Українни

НУБІП Українни

НУБІП Українни

НУБІП Українни

НУБІП Українни

НУБІП Українни

НУБІП Українни

ЗМІСТ	
ВСТУП.....	8
ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ.....	10
РОЗДІЛ 1. Аналіз сучасних підходів щодо ландшафтно-планувальної організації паркових територій.....	11
1.1. Особливості ландшафтно-планувальної організації паркових територій на основі існуючих масивів.....	12
1.2. Особливості об'ємно-просторової організації території на паркових територіях.....	15
1.3. Рекреаційна функція насаджень та особливості підбору рослин.....	19
РОЗДІЛ 2. ОБ'ЄКТ І МЕТОДИКА ДОСЛІДЖЕНЬ.....	26
2.1. Методика досліджень.....	26
2.2. Загальна характеристика об'єкту.....	27
2.3. Передпроектний аналіз території об'єкту проектування.....	29
РОЗДІЛ 3. Проектні пропозиції щодо ландшафтно-планувальної організації території парку Протасів яр у місті Києві.....	32
3.1. Функціональне зонування території.....	32
3.2. Композиційно-ландшафтний аналіз території.....	37
РОЗДІЛ 4. ХАРАКТЕРИСТИКА ЗАПРОЕКТОВАНИХ ЕЛЕМЕНТІВ БЛАГОУСТРОЮ.....	39
4.1. Використання малих архітектурних форм та споруд на території об'єкту.....	39
4.2. Композиція насаджень території.....	53
4.3. Характеристика основного асортименту запроєктованих рослин.....	60
ВИСНОВКИ.....	65
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	67
ДОДАТКИ.....	75

ВСТУП

Метою роботи “Ландшафтно-планувальна організація паркової території Протасів яр у місті Києві” є створення проектних пропозицій щодо підвищення рівню благоустрою паркової території для забезпечення більш сприятливих умов відпочинку потенційних рекреантів, та населення що проживає біля зазначеної паркової території.

Об'єктом дослідження є територія парку Протасів яр.

Предметом дослідження - особливості ландшафтно-планувальної організації паркової території та їх композиційне вирішення.

Методи дослідження. Для досягнення мети та виконання поставлених завдань застосовано загальнонаукові (аналіз, системний підхід, історичні, картографічні, описові, математичні, статистичні, багатокритеріальний аналіз, моделювання, узагальнення), емпіричні (спостереження, експеримент, вимірювання, порівняння), спеціальні (маршрутні, стаціонарні, моніторингові, візуальні із застосуванням програмних графічних редакторів тривимірного моделювання) методи досліджень.

Завданням кваліфікаційної магістерської роботи освітньо-професійної програми підготовки є узагальнення здобутих знань спеціальності садово-паркове господарство, вивчення і дослідження об'єкту Протасів яр з метою практичного використання в природоохоронному комплексі; опанування методології, методики та сучасного інструментарію наукових досліджень, створення і вивчення на практичному застосуванні організації паркової території.

Для досягнення поставленої мети необхідно: проаналізувати джерела інформації що стосуються теми даної роботи, в першу чергу наукові; узагальнити матеріали та застосовувати сучасні методи і методики наукових досліджень для дослідження паркової територію; знайти аналоги розв'язання проблеми у вітчизняній та зарубіжній практиці, адаптувати їх до конкретного об'єкта дослідження, запропонувати функціональне зонування території;

розробити проєктні пропозиції щодо підвищення рівня благоустрою зон паркової території.

Наукова новизна та практична значущість отриманих результатів: під час виконання даної роботи запропоновано створення ландшафтно-планувальної організації паркової території «Протасів яр» у місті Києві, а саме функціональне зонування території, пропозиції що до створення просторових композицій та пропозиції що до поліпшення стану благоустрою на об'єкті.

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП Україна

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

Д₁ - дерево першої величини (> 20м);

Д₂ - дерево другої величини (10- 20м);

Д₃ - дерево другої величини (<10м);

Н

К₁ - високі (> 3м);

К₂ - середні (1-3);

К₃ - низькі (<1м).

Х - підходить для використання на територіях лісостепової зони

(грунтово-кліматична зона України).^[1]

НУБІП Україна

НУБІП Україна

НУБІП Україна

НУБІП Україна

НУБІП Україна

НУБІП України

РОЗДІЛ 1. Аналіз сучасних підходів щодо ландшафтно-планувальної організації паркових територій

НУБІП України

1.1. Особливості ландшафтно-планувальної організації паркових територій на основі масивів

Функціональне зонування паркових територій.

Парки це об'єкт ландшафтно-архітектури що призначений для прогулянок і відпочинку населення, також на території можуть бути присутні споруди з обслуговування населення.

Функціональне зонування це розподіл території парку на фрагменти де потім будуть розміщені місця активного і тихого відпочинку, дитячі, спортивні зони, основні споруди.

Функціональне зонування проводять на початку проектно-пошукових робіт. Планувальна структура парку повинна включати зони що будуть задовольняти потреби відвідувачів.

Функціональне зонування території парку створюється на основі комплексного передпроектного аналізу території, і враховує формування міської системи відпочинку, розмірами парку для проекту та наявності природних компонентів, рослинності, рельєфу. Природні компоненти і ландшафтні особливості території повинні направляти (підказувати) розміщення зон парку. При зонуванні території потрібно виділяти зони для активних, масових видів відпочинку, та найбільшу частину території необхідно залишити для створення локацій тихого (пасивного) відпочинку.

Видовищні споруди з масовим скупченням відвідувачів потрібно розташовувати у основних транзитних шпяхів, що мають найкоротші зв'язки з входами в парк [29].

На територіях великих зелених масивів з яскравим рельєфом та, часто, наявністю водоймам, доцільно створювати зони для тихого відпочинку.

Зона масових подій проєктуються компактно біля головних входів у парк або біля головних транзитних шляхів, де створення виділяють «бідні» на елементи ландшафти (галявини) [29].

Зона дитячого відпочинку створюють на територіях з підходящими санітарно гігієнічними умовами. Територія може бути вирішена у вигляді:

а) локального комплексу (наприклад біля входу);

б) основного ігрового комплексу (наприклад біля входу), і його філіалів (у додаткових входів в інших частинах парку);

в) окремі площадки або групи, розміщені на території парку [29].

Прогулянкова зона пасивного відпочинку часто займає більшу частину паркової території (до 70%), займає території парку серед полян, рощ, рослинних масивів, біля водойм. Композиція створюється повністю залежно від природніх факторів по типу багатопланової просторової структури [29].

Для кожного парку зони підбирають індивідуально враховуючи потреби аудиторії на яку він розрахований.

Так, наприклад, парк культури та відпочинку може включати наступні зони: зона урочисто-масових заходів, зона видовищних та культосвітних заходів, експозиційно-тематична зона, еспортівна зона, зона відпочинку для дітей, тихого відпочинку, господарча, зона обслуговування.

Зелені насадження збагачують архітектурно-планувальну композицію міста, вони покращують на мікроклімат території та екологічний стан території загалом [31], на міських територіях максимально зберігають, охороняють та відновлюють зони озеленення (рис 1.1)

Об'єкти ландшафтного дизайну являють собою певні території, що мають різні конфігурації в плані та фізичні розміри. Загалом вони є сукупністю рослинності, водних пристроїв, МАФів і територій різного функціонального призначення. Для формування територій необхідне виявлення художнього

образу території, що досягається за допомогою використання прийомів архітектурної композиції [29].

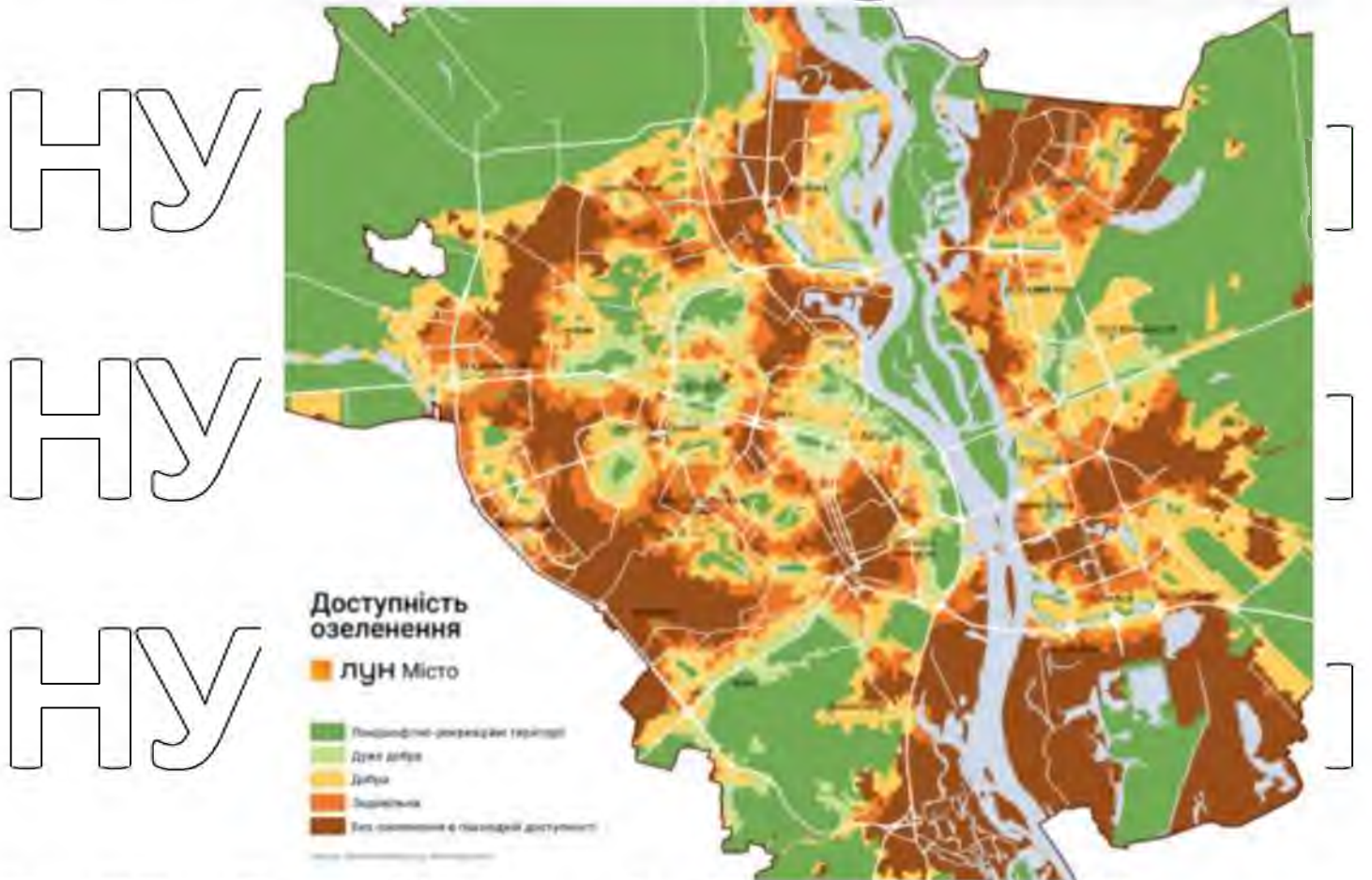

Рис. 1.1. Доступність озеленення у місті Київ [39]

Парки відносяться до об'єктів загального користування [22].

Ландшафтно-планувальна організація паркових територій це закономірне і оптимальне поселення простору і об'єму в єдину систему що задовольняє естетичні і функціональні потреби [27].

Природні ландшафти є основою формування архітектурно-планувальної структури та просторової оптимізації міста, його художньої виразності та неповторності. Рельєф і паркові насадження забезпечують єдність і художню цілісність міського середовища.

Умови складного рельєфу надають широкі можливості для підвищення естетики ландшафту: використання насаджень у формуванні відкритих і закритих просторів для створення перспектив, різноманітних ракурсів і видових точок, виділення домінантних та акцентних композиційних елементів [27].

У кожного садово-паркового ландшафту є певний набір елементів і компонентів. Під елементами ландшафту слід розуміти певні природні утворення, такі як каміння, обриви, відкоси, різні види рослин і тін. Під компонентами ландшафту слід розуміти більш складні утворення, які складаються з взаємопов'язаних між собою елементів ландшафту, наприклад складні форми рельєфу (долина, яр, левали тощо), фіто- або культуро-фітоценози, зооценози і комплекси архітектурних споруд [2].

Створення ландшафтних композицій спонукає розміщення на обраній території різноманітних елементів для створення комфортного середовища для задоволення екологічних, функціональних та естетичних потреб.

До засобів ландшафтного дизайну відносять: рельєф, рослинність, водні пристрої, штучні елементи середовища, і тд. [11].

При створенні проектних пропозицій що до поліпшення рівня благоустрою об'єкту, враховують взаємозв'язок простору, об'єму і площини (об'ємно-просторову композицію), що виражається в глибині, довжині, безперервності і переривчастості, нескінченності і скінченності, ритму, розподілу простору [11].

Ландшафтно-архітектурна і планувальна організація паркової території.

Входи в парк розташовують враховуючи його розміщення, розміри і кількості відвідин.

Художня ідея в парковій території досягається різними засобами і залежить від потенційних можливостей, природних умов, абсолютної домінанти (композиційного центру), об'ємно просторовим рішенням і системою основних і допоміжних видових точок.

При проектуванні парку на стадії передпроектного аналізу необхідно зробити ландшафтний аналіз для виявлення потенційних видових точок,

установлення діапазону глибини і ширини пейзажних картин, просторового взаємозв'язку, композиційних вузлів. Ландшафтна організація великих паркових комплексів розрахована на сприйняття у русі [29].

Для створення естетичних переваг у ландшафті можна виявляти ознаки та характеристики які позитивно впливають на естетичну оцінку та сприйняття образно-символічної структури ландшафтного твору. Створюючи ландшафт предметно-просторовими засобами можна користуватись такими прийомами: використання на території тотожних за формою предметів, гармонійність фону, та загального поєднання Об'єктів з яких формується паркові території [5].

Новітні світові тенденції характеризуються екологічною ландшафтною архітектурою, прагненням створити гармонійне міське середовище в межах природно-ресурсного потенціалу території [15, с. 7].

1.2. Особливості об'ємно просторової організації території на існуючих паркових територіях

Об'ємно просторова структура паркової території включає головні і другорядні маршрути що охоплюють всі функціональні зони парку і його пейзажі. Великі паркові території проектують на основі осьової структури, при цьому головні і другорядні перспективи можуть функціонально і композиційно підкорюватися основній вісі, або бути направленням вздовж неї.

Об'ємно-просторову композицію парку, формують за рахунок певних типів паркових насаджень, різноманітних споруд, МАФів, майданчиків, дорожньо-стежкової мережі, за допомогою яких можна створити контраст закритих, напіввідкритих, і відкритих ландшафтів (рис.1.2- 1.5).

Співвідношення просторів різних типів і прийоми їх взаємозв'язку формують структуру об'ємно просторової композиції. Їх чергування допомагає будувати пейзажні картини паркової території. Також від розміщення різних типів простору залежить комфорт паркового середовища та його художня

виразність. Відкриті простори формують систему сполучення простору і стимулюють циркуляцію повітря на парковій території [29].

Рис. 1.2. Парк ім. Максима Рильського. Відкритий тип ландшафту [34]

Рис. 1.3. Парк ім. Максима Рильського. Відкритий тип ландшафту [35]

Рис. 1.4. Парк ім. Максима Рильського. Напівзакритий тип ландшафту [35]

Рис. 1.5. Парк Володимирська гірка. Напіввідкритий тип ландшафту [37]

Сучасна архітектурно-композиційна організація паркової території все більше зазнає впливу чинників, що визначають її успішне облаштування.

домінування контрастних ландшафтних форм на забудовчій ділянці; наявність характерної просторово-осьової структури з флювіальними формами рельєфу; присутність складної візуально-просторової структури, що характеризується

підвищеними та зниженими територіями, пагорбами, низинами тощо, а також, зеленими масивами, акваторіями й, відповідно, природними видовими

майданчиками та зонами візуальних контактів; територіальне спільне утворення об'ємно-пластичних вузлів із візуальними «фокусами» формують архітектурно закінчену композицію, цілісність якій надають естетично виразні

та візуально активні природні доміанти, що створюють яскравіші природні контрасти; наявність візуальних і пластичних якостей рельєфу, коли природні панорами й експозиція схилів дають можливість для панорамних оглядів [14].

Поєднання компонентів ландшафту (рельєфу, рослинності, водних об'єктів), їх конкретні властивості створюють у поєднанні фізіономічний вираз

ландшафту. При достатній структурній цілісності і художньо-образній завершеності ландшафт можна вважати інформаційно навантаженим і естетичним, що всвою чергу означає що територія буде цікавою для відпочинку [20].

Процес проектування паркової території включає дослідження природних умов, генерального плану розвитку міста що диктує взаємодію елементів архітектури і ландшафту. Визначають і фіксують для подальшого опрацювання: рельєф, неоднорідність геологічних і гідрологічних умов на території,

різноманітність рослинності і ґрунтів, клімат і мікроклімат території, загальний санітарно-гігієнічний стан території. Зібрані дані в подальшому використовують для створення благоустрою паркової території в тому числі паркових пейзажних картин [12].

Дослідження ландшафту можуть бути польові, стаціонарні та дистанційні [12].

На територіях з рослинністю перед проектуванням пропозицій важливо дослідити і зазначити наявність відкритих і закритих ландшафтів, характер і

видовий склад, вік, стан існуючої рослинності для подальшої роботи з даною інформацією [29].

При розробці проектних пропозицій що до поліпшення рівню благоустрою на територіях з існуючими насадженнями (території існуючих парків) необхідно: ознайомитися з територією; оцінити можливість подальшого використання наявних доріг, площадок, споруд; створити схеми відкритих і закритих ландшафтів, розрахувати відвідуваність території. Визначається дигресія окремих частин парку, проводять естетичну оцінку насаджень по всій території, та певних її частин (цінні території зберігають та при необхідності реставрують).

Для подальшої роботи проводять екологічне зонування території, що виявляє стан наявних зон, та обрати комплекс заходів з відновлення та догляду за існуючою рослинністю [29].

“Актуальним при проектуванні парків є відповідність прийомів їхньої ландшафтно-організації переважній формі і змісту відпочинку в парковому середовищі. У загальному виді до набору рекреаційної діяльності входять пасивний відпочинок у природному оточенні, діяльність під час дозвілля в установах культури, активний відпочинок і фізичні заняття, пізнавальна діяльність та аматорські заняття мистецтвом, наукою і технікою [4].”

1.3. Рекреаційна функція насаджень та особливості підбору рослин

Мистецтво дозволяє підкреслювати та передавати природні форми за допомогою художніх засобів. У мистецтві можна виділити ряд напрямів що стосуються перетворення навколишнього середовища - архітектура, садово-паркове мистецтво, мистецтво довкілля [16].

Навколишнє середовище не життєвий простір людини. Життєвий уклад у місті з його прискореним демографічним зростанням, розвитком галузей національної економіки, що передбачає інтенсивне використання природних

ресурсів, науково-технічний прогрес, темпи якого перевищують швидкість адаптації природних елементів до змінених людиною умов існування, породжують тиск на довкілля, що супроводжується його забрудненням та знищенням природних ресурсів [10].

Створення і розвиток міст пов'язані з погіршенням стану довкілля і мають бути компенсовані (хоча б частково) відпочинком у лісопарках, парках, садах, скверах, бульварах і алеях [24], [39].

Зелені насадження використовуються для відпочинку і рекреації.

Оскільки практично всі міські і заміські посадки є рекреаційними ділянками, виникає питання нормування з розрахунку на одного мешканця.

В Україні розроблено ряд державних нормативних документів, які регламентують норми озеленення залежно від природно-кліматичних умов, народно-господарського профілю і чисельності населення міста чи селища.

Створення природних парків допомагає забезпечити екологічну стабільність та сталий розвиток території, сприяючи збереженню існуючих екосистем, підтримці біорізноманіття, організації туризму і відпочинку населення, та ін. [8].

Зелені насадження у парковому середовищі часто є динамічним і домінуючим елементом візуального середовища і здатні якісно впливати на якість силуету міста [7].

Ландшафт підсвідомо впливає на людину через органи його відчуттів.

Такий вплив можна використовувати як потужний засіб зміни психоемоційного фону людини, що можна використовувати для основних ландшафтних терапевтичних методів [6].

Оточуюче середовище сприймається інтуїтивно і емоційно.

Простори з художньо-ідейним змістом, що об'єднані в єдине композиційне ціле засобами ландшафтного дизайну: рельєф, рослинність, МАФами та іншими об'єктами що формують простір дають інформацію, яку людина сприймає через зорове відчуття, ця інформація збагачує внутрішній світ людини.

Також сприйняття середовища відбувається завдяки слуховим, вібраційним, нюховим, тактильним, температурним, статичним (гравітаційним), кінестезичним (відчуттям руху власного тіла) почуттями [19].

Використання звуків, та запахів дає змогу розширити горизонти дизайнерського задуму і допомогти більш розширено передати характер оточуючих об'єктів, предметів, простору що у свою чергу дає можливість відвідувачам сприймати оточене середовище на декількох рівнях сприйняття [9].

Зелені насадження виступають як повноправні конструктивні елементи що беруть активну участь в організації території виконуючи роль центру або осі просторового вирішення паркового ансамблю.

Зелені насадження крім формування паркового середовища можуть мати наступні функції: архітектурно-планувальну; естетичну; санітарно-гігієнічну; інженерно захисну, і тд. [13].

Загальний вигляд паркових ландшафтів сприймається в єдності форм та кольорів їхніх складових. При цьому, спочатку спостерігач розрізняє колір, а вже потім форми та їх поєднання в просторі. Забарвлення рослин є важливим художнім компонентом при проектуванні композицій на об'єктах ландшафтної архітектури (як деревно-кущових насаджень, так і квітничкового оформлення) [17].

Створення ландшафтних композицій відбувається з урахуванням біологічних, функціональних і архітектурно-художніх вимог, що поставлені перед об'єктом. Найчастіше створення їх відбувається за принципом контрасту або нюансу (рис 1.6).

При створенні рослинних композицій потрібно пам'ятати що вони вписуються у вже існуючу паркову картину, тому необхідно оцінювати наскільки гармонійно композиція буде співіснувати у просторах паркових ландшафтів.

Також необхідно враховувати що рослини це не статичні елементи простору, вони ростуть і їх зовнішній вигляд змінюється з часом.

Рис. 1.6. Квітник на території парку ім. Максима Рильського. Композиційне рішення створене за принципом контрасту [35]

Рослинні угруповання підбираються в два етапи: на першому етапі враховуються біологічні властивості рослин, а на другому – їх архітектурно-художні характеристики [28].

При підборі рослин враховуються різні фактори що впливають на рослини: кліматичний район; реакція на вологість повітря; ґрунтові умови; швидкість росту; інсоляції; біологічна сумісність рослин у майбутньому угрупованні; швидкість зростання і довговічність; вікові особливості дерев і т.д. [28].

Приклад використання рослин для підсилення зорового сприйняття перепаду висоти або його "зрівнювання" розглядалися досить великою кількістю незалежних авторів [3,23,24].

Для створення таких ефектів можуть використовуватися не лише за висотою, а й за формою крони, і навіть, за кольором листя [28].

Можна створювати ефектні композиції за принципом контрасту кольору, для цього можна використовувати рослини з незвичайним кольором листя.

Також гармонійно виглядають композиції що включають в себе форми що повторюються, наприклад використання дерев з кулястою формою крони разом з кущами що мають округлу форму. Цікаво виглядають композиції з рослин що відрізняються незвичайною формою листової пластинки.

НУ

НУ

НУ

Рис. 1.7. Існуючі паркові насадження з різною фактурою крони та кольором листя.
Парк Володимирська гора [38]

НУБІП України

Так у роботі «Формування та оцінювання колориту паркових ландшафтів

міста Києва» відзначають:

«Актуальність теми зумовлена можливістю цілеспрямованого використання тих чи інших кольорів для розкриття ідейного навантаження парку чи саду, підкреслення його функціонального призначення. Розвиток теми

колеристики в ландшафтному дизайні має велике практичне значення -

використання гармонійних поєднань кольору під час створення квітників, деревних і кущових груп, формування паркових масивів тощо. Також тема важлива і для теоретичного вивчення, зокрема, виявлення залежності між

впливом кольору на психофізіологічний стан людини та використання його з

метою створення середовища, яке сприятиме комфортному відпочинку або

підвищенню працездатності, залежно від функціональних особливостей садово-паркового об'єкту» [18].

НУБІП України

Озеленення, також, виконує захисну функцію. Наприклад для захисту від шуму можна використовувати такі рослини: клен гостролистий, липа дрібнолиста, ялина звичайна; для газозахисту: пледичія триколючкова, тополя сіра, чорна і канадська, акація біла; для пилозахисту: верба біла, тополя Болле, каштан кінський, шовковиця біла, клен сріблястий і татарський; для затінення території і вітрозахисних насаджень можна використовувати дерева з щільною кроною: липа дрібнолиста, дуб черешковий, каштан кінський [25].

Також можна звернути увагу на теплове забруднення, так у роботі “Терморегулююча здатність деревних рослин у формуванні мікроклімату зеленої зони” було досліджено та розглянуто наступне: “Дослідження рівня озеленення житлових районів м. Києва, за даними супутникових знімків (Landsat-8) та вивчення впливу зелених зон на мікроклімат місцевості шляхом проведення теплової зйомки з безпілотного літального апарату (БПЛА), з’ясувало, що найбільше прогріваються житлові масиви з найнижчим рівнем озеленення. Зокрема, аналіз середніх температур поверхні житлових мікрорайонів у місті Києві встановив, що літні місяці протягом 2013-2015 рр. найбільші температурні показники зафіксовані на Троєщині та Позняках, де середня температура поверхні влітку сягала 35-37°C при рівні озеленення – 0-10%. Температура в межах 34-35°C спостерігає на Оболоні та в центральних районах міста, де рівень озеленення становить 10-15%. Найпрохолодніше було в житлових масивах, що знаходяться в Голосіївському районі, на Борщагівці, Святошино та Сирці. В них температура поверхні не перевищувала 33°C при озелененні 20-40%.

На формування мікроклімату центральної частини міста суттєво впливає ботанічний сад імені академіка О.В. Фоміна Київського національного університету імені Тараса Шевченка. За даними наших досліджень теплової зйомки з БПЛА, виявлено, що температура в Ботанічному саду на 2-8 0C нижча, ніж в оточуючих районах Києва” [25].

При підборі рослин з урахуванням архітектурно-художніх властивостей, враховують зовнішній вигляд і розмір рослин, форма крони, висота рослини і будова та розмір листя.

За висотою дерева поділяються на:

а) високі (дерева першої величини) - дерева понад 25 м., це дуб черешковий, липа крупнолиста, клен гостролистий.

б) середні (дерева другої величини) - дерева 10-25 м., це каштан кіньський, клен польовий, вільха чорна.

в) низькі (дерева третьої величини) - дерева висотою до 10 м., це ялівець звичайний, верба, багряник.

Кущі за висотою також можуть бути розподілені на три групи:

а) високі (кущі першої величини) - кущі понад 3-5 м., це калина, клен татарський.

б) середні (кущі другої величини) - кущі 1-3 м., це спірея бацитна, верболиста, бересклет, бузок.

в) низькі (кущі третьої величини) - кущі висотою 0,5-1 м., це стефанандра, лаванда, спірея японська [22].

Висновок до розділу 1: огляд літератури дозволяє повторити пройдений матеріал і ознайомитись з існуючими варіантами, готовими рішеннями та новими течіями з питань що висвітлюються в магістерській роботі. Огляд літератури це необхідна частина роботи над магістерською роботою.

НУБІП України

РОЗДІЛ 2 ОБ'ЄКТ І МЕТОДИКА ДОСЛІДЖЕНЬ

2.1. Методика досліджень

НУБІП України

Методика досліджень це загальна сукупність методів, підходів і принципів дослідницької діяльності.

Для досягнення мети та виконання поставлених завдань застосовано загальнонаукові методи досліджень [55], що включають аналіз і синтез, системний аналіз, системний підхід, історичний аналіз, картографічний аналіз, описовий аналіз, математичний аналіз, статистичний аналіз, багатокритеріальний аналіз, аналогія, індукція і дедукція.

Аналіз застосовується для розгляду і розбору на частини предмету пізнання з абстрагуванням його окремих частин або аспектів, та детальним вивченням та дослідженням виділених складових елементів [56].

Синтез застосовувався для поєднання, створення конкретної цілісності, з встановлюванням зв'язків між дослідженими елементами [57].

Системний аналіз у роботі був застосований для установлення структурних зв'язків між змінними елементами, та елементами що входять до досліджуваної системи [61], а саме, паркової території Протасів яр у місті Київ.

Системний підхід був використаний у час дослідження об'єкту. Цей напрям методології полягає в дослідженні об'єкту як цілісної множини елементів в сукупності відношень і зв'язків між ними, а отже, розгляд об'єкта як моделі системи.

Аналогія як визначення подібності і схожості у цілому відмінних предметів [60] була застосована при створенні проектних пропозицій що до створення ландшафтно-планувальної організації паркової території «Протасів яр» у місті Києві.

Індукція була застосована для виведення загальних висновків на основі аналізу окремих фактів, для роботи з проектними пропозиціями [58].

Для створення магістерської кваліфікаційної роботи був застосований дедуктивний метод. Він був застосований для створення висновків з опрацьованого матеріалу [59].

Емпіричні методи [62] досліджень, що були використані переважно у стадії збору інформації про об'єкт, а саме: спостереження і дослідження, експеримент, опис результатів дослідження і експерименту;

Спостереження при опрацюванні роботи заключалось у активному та навмисному сприйнятті об'єкта, в ході якого були здобуті знання про об'єкт пізнання [63].

Дослідження у роботі застосоване для пошуку нових знань. Використане як науковий метод (процес) вивчення об'єкту [64].

Спеціальні методи досліджень: маршрутні, стаціонарні, моніторингові, візуальні із застосуванням програмних графічних редакторів тривимірного моделювання, графічний (застосовується як допоміжний метод що пояснює, супроводжує, або ілюструє інші методи досліджень).

2.2. Загальна характеристика об'єкту

Протасів Яр - історична місцевість, у Солом'янському, частково Голосіївському районах Києва. Протасів яр простягається на східному схилі Батієвої гори уздовж однойменних вулиці та узвозу (узвіз з 2003 року отримав назву вулиця Миколи Амосова), які в радянські часи називались вулиця і узвіз Степана Разіна відповідно з одностороннім рухом по вулиці вгору, по узвозу - вниз. За вулицею Протасів Яр також закріпилась народна назва Воєнно-Грузинська дорога, бо проходила через ліс та була вузьким, звивистим, але найкоротшим шляхом з центральної частини міста (Нова Забудова) на Солом'янку, щоправда, практично без громадського транспорту. В нижній

Клімат Києва – помірно-континентальний, з відносно м'якою зимою і теплим літом. Середня температура січня - $-6,0^{\circ}\text{C}$... $-6,1^{\circ}\text{C}$, липня - $19,1^{\circ}\text{C}$... $19,2^{\circ}\text{C}$. Абсолютний мінімум температури року - -35°C , абсолютний максимум року - $+40^{\circ}\text{C}$. Опадів випадає близько 600 мм на рік (від 551 до 628 мм). Вологість повітря - від 51-52% у травні до 94-95% у грудні. Кількість годин сонячного сяйва - 1843 на рік.

У більшій частині території Києва переважають темно-сірі опідзолені, сірі та ясно-сірі лісові ґрунти [33].

2.3. Передпроектний аналіз території об'єкту проектування

Аналізуючи планувальну організацію даної території, можна прийти до висновку про її недостатнє та не чітко виражене функціональне зонування, що призводить до порушення планувальної структури, та вказує на недостатнє забезпечення комфорту пересування та дорожньо-стежкової мережі.

З цих даних випливає необхідність забезпечення розробки для об'єкту функціонального зонування і розбивки дорожньо-стежкової мережі. Загалом територію необхідно забезпечити достатньою кількістю МАФ декоративного і функціонального призначення.

Насадження вкривають майже всю частину лісопарку формують закриті території. Відкриті території: галявини і гаї, присутні в невеликій кількості.

Стан насаджень добрий і задовільний, окремі дерева потребують санітарної обрізки і лікування дупел і морозобійних тріщин, або видалення. Велика кількість рослин клену звичайного уражена чорною плямистістю листків клена (мікоз).

Обрані для аналізу частини парку знаходиться на західному схилі відмежованому з одного боку автомагістраллю, та ближче до центральної рівнинної території парку.

Насадження розглянутих територій парку «Протасів яр» представлені лісовим масивом, складаються переважно з таких видів: клен звичайний, робінія псевдоакація, з включенням клену татарського, групи лісової, в'язу шорсткого, тополі чорної колоновидної, тополі тремтячої, ясену звичайного.

Стан насаджень загалом задовільний, на території можна відзначити майже повну відсутність функціонального зонування та в наслідок цього порушення планувальної структури. Територія не облаштована системами освітлення, відсутнє покриття дорожньо-стежкової мережі, відсутні МАФ декоративного та функціонального призначення загалом це зумовлює недостатнє забезпечення комфорту пересування та користування об'єктом [21].

Паркова територія що існує в умовах складного рельєфу має свої особливості. Незважаючи на складність роботи з такими територіями в них є свої переваги, адже ярочно-балковий рельєф дозволяє створювати цікаві композиції. Підкреслення та гра з рельєфом за допомогою рослинності дозволяє створювати паркові картини цікаві для сприйняття рекреантами. Це досягається проектуванням композицій з різною тематикою, та прийомами у створенні композицій.

В ході маршрутного обстеження Паркової території «Протасів яр» шляхом дослідження існуючих пішохідних транзитів для наступного опрацювання було обрано декілька видових точок розташованих у різних локаціях. Їх було обрано за наступними критеріями: цікаві види що відкривалися з різних частин локацій для опрацювання, та зручний рельєф у локації, адже загалом, у парку достатньо території, але велика частина доступних для проектування територій мають ярочно балковий

Обстеження паркової території, можна переглянути в додатках (див. дод. А.1-14).

Висновок до розділу 2: передпроектний аналіз території об'єкту проектування невід'ємна частина створення роботи. Ознайомлення з об'єктом, природними умовами та сучасним станом території дозволяє визначити його сильні і слабкі сторони та детально продумати подальший план для створення

НУБІП УКРАЇНИ
благоустрою парку. На основі даного дослідження можна визначити загальну художню цінність території, на основі цього можна визначити тематику парку та поставити задачі та потреби які зможе задовільняти територія. На основі зібраної інформації можливо підібрати вдалі рішення для вирішення поставлених перед територією задач.

НУБІП УКРАЇНИ

НУБІП УКРАЇНИ

НУБІП УКРАЇНИ

НУБІП УКРАЇНИ

НУБІП УКРАЇНИ

НУБІП УКРАЇНИ

НУВІП України

РОЗДІЛ 3 ПРОЕКТНІ ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ЛАНДШАФТНО-ПЛАНУВАЛЬНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ТЕРИТОРІЇ ПАРКУ ПРОТАСІВ ЯР У МІСТІ КИЄВІ

НУВІП України

3.1. Функціональне зонування території

Для створення парку було запропоновано розкрити тематику парку культури і відпочинку.

Рельєф території дозволяє бачити багату перспективу з окремих частин парку.

Для створення функціонального зонування території був проведений передпроектний аналіз території що враховував існуючу систему міського відпочинку, розміри території та наявність природних компонентів, рослинності, рельєфу.

Запропоновано виділити наступні зони: вхід, видовищна зона, транзитна зона у якій розміщена зона обслуговування, зона активного відпочинку, прогулянкова зона. Креслення можна переглянути в додатку Б1-2.

Вхідна зона знаходиться у південній частині парку, у цій частині парку переважає відкритий тип ландшафту, біля дороги, зона займає близько 2% загальних паркових територій (рис. 3.1).

Рис. 3.1. Загальний вигляд вхідної зони

Видовищна зона запропонована на відносно рівнинній території у найвищій частині парку, ця локація має відкритий тип ландшафту, у ній присутні фрагменти ландшафту з відкритим простором. Вона розташована майже по центру паркової території і є композиційним центром парку. Ця зона займає близько 7,5 % території парку (рис. 3.2).

Рис. 3.2. Загальний вигляд видовищної зони

Транзитна зона знаходиться по периметру парку, біля дороги. Тут пропонуємо розмістити зону обслуговування, та основний вхід в парк. Ця зона займає близько 13,6 % території парку (рис.3.3-3.6). Зони обслуговування у транзитній зоні східній і південно-західній частині парку (рис.3.5 і рис 3.6). Ці частини теж розташовані на територіях з відкритим типом ландшафту, вони знаходяться на рівнинній частині парку біля дороги.

Рис. 3.3. Фрагмент транзитної зони

Рис. 3.4. Фрагмент транзитної зони

Рис. 3.5. Фрагмент транзитної зони

Для цієї зони запропоновано створити захисні насадження що будуть частково захищати рекреантів від шуму, газу і пилу, додати загальної декоративності транзитній зоні.

Рис. 3.6. Фрагмент транзитної зони

Зона активного відпочинку, знаходиться біля житлових масивів, ця зона займає близько 2,7 % території парку (рис 3.7).

Рис. 3.7. Зона активного відпочинку

Прогулянкова зона, ця зона включає всі інші території парку, близько 75,2%. Відсоткове співвідношення території можна переглянути у діаграмі, рисунок 3.8.

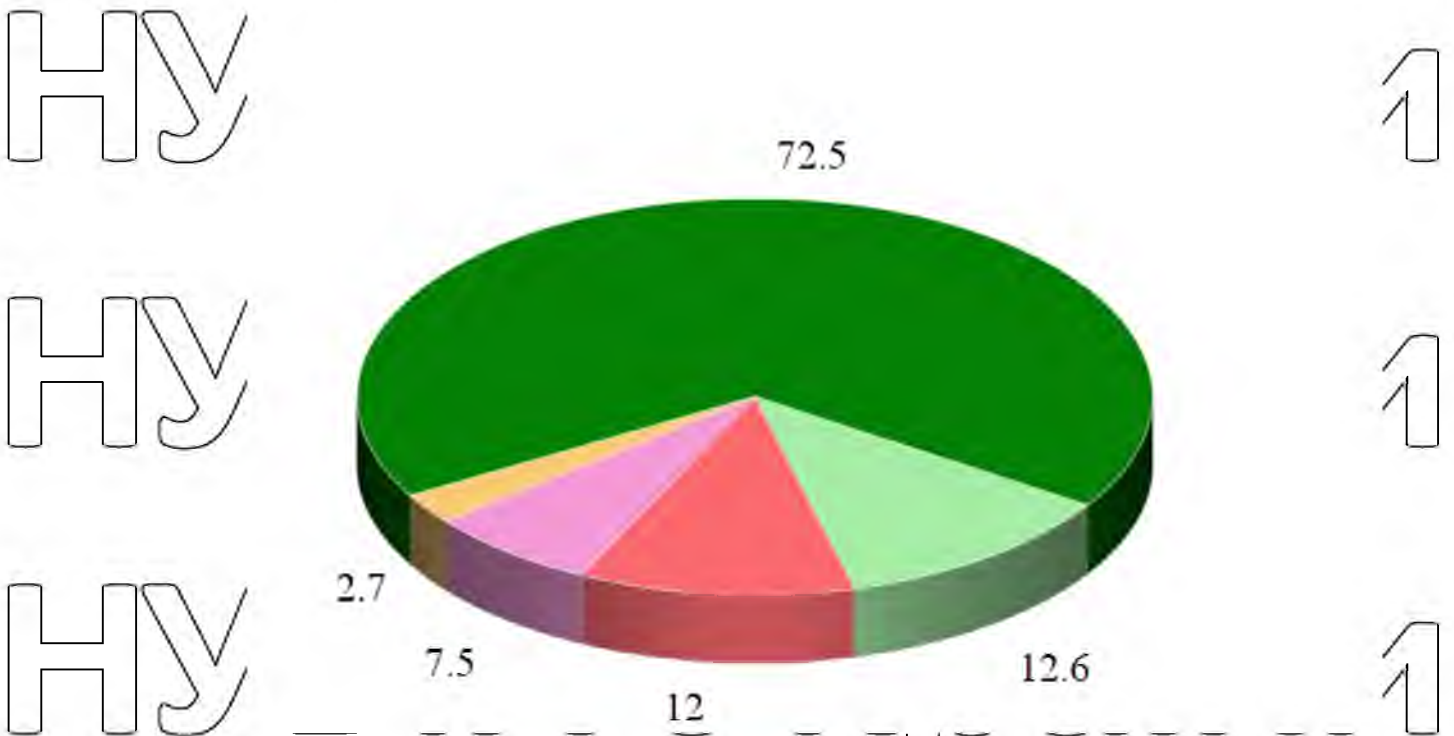

Рис. 3.8. Функціональне зонування території. Прогулянкова зона (72,5), транзитна зона (12,6), вхідна зона (12), видовищна зона (7,5), зона активного відпочинку (2,7)

При ландшафтно-композиційному аналізі території було досліджено територію і виявлено що найбільшу площу парку займають закриті території

близько 77 %. Відкриті території займають 11 %, напіввідкриті 12 %. Відсоткове співвідношення території можна переглянути у діаграмі, рисунок 3.9.

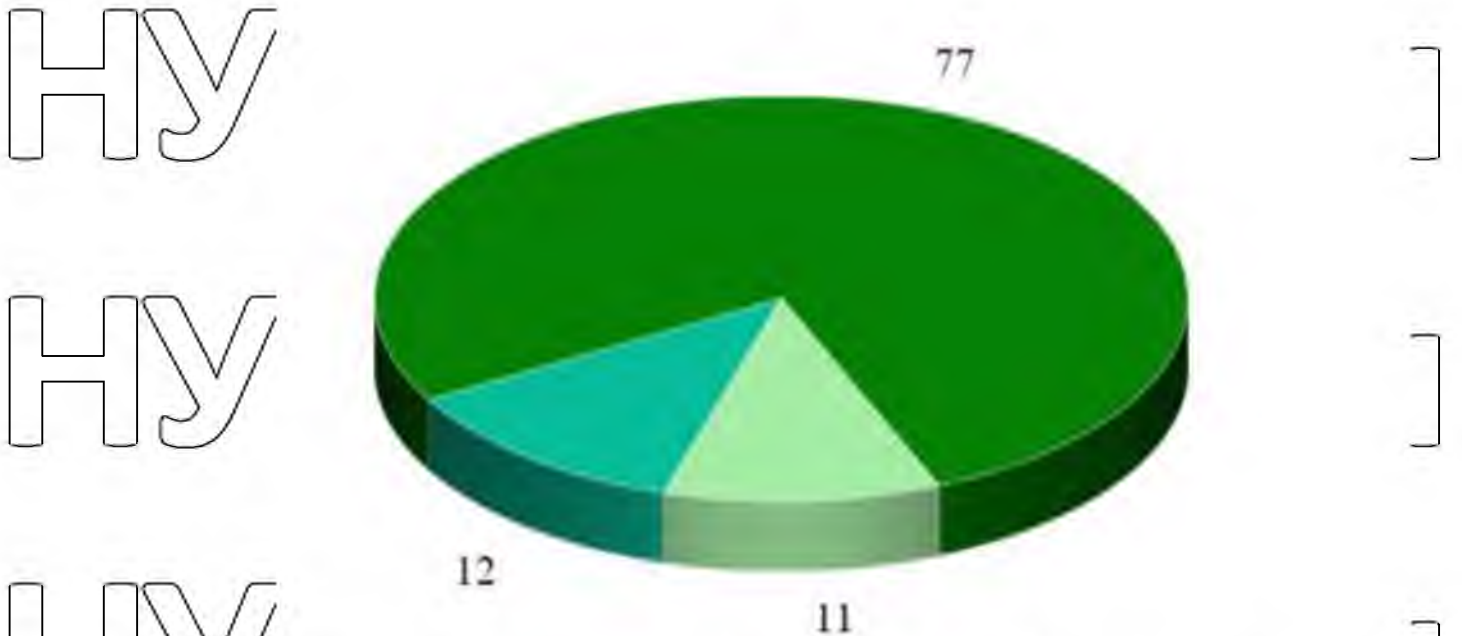

Рис. 3.9. Аналіз відкритих, напіввідкритих, закритих ландшафтів об'єкту. Закриті території (77%), відкриті території (11%), напіввідкриті території (12%)

На території відсутні водойми, більша частина парку має яружно-балковий рельєф, різних територій відносно мало. Креслення можна переглянути в додатку БЗ-4.

3.2. Композиційно ландшафтний аналіз території

Основний вхід у парк знаходиться в південній частині парку, яка знаходиться у середині транзитної зони і ділить зону на частини.

На цій території розміщений основний вхід у парк, він знаходиться майже по центру зони. У зоні входу, на фасаді запропоновано створити ряд колонн об'єднаних горизонтальним перекриттям (колонаду) (рис.3.10).

Рис. 3.10. Вхід у парк. Колонада, центральна площа на фоні хвойної композиції

Прямо за колонадою розташована центральна площа круглої форми. На ній знаходиться припіднятий квітник з бегонії, що по периметру має лаву для короткочасного відпочинку.

Також на площі запропоновано розмістити інформаційну дошку для загального ознайомлення з парком та сповіщенням про події що будуть в ньому відбуватися.

Між площею та колонадою розміщений квітник з відхилених чорнобривців, а між колонадою і дорогою розташований квітник з троянд (К₃, X), що по периметру має насадження з кизильника горизонтального *Cotoneaster horizontalis Decne.* (К₃, X) і знаходиться між колонадою та автомагістраллю.

Майданчик вхідної зони парку обрамлюють хвойні насадження з ялини звичайної *Picea abies* L. (Д1, X), ялини колючої ф. оїза *Picea pungens* Engelm. f. *glauca* Reg. (Д1, X), ялівцю звичайного *Juniperus communis* L. (К1, X), що утворюють деревно-кущові, хвойні, нещільні, асиметричні, великі групи. Одна група займає близько 300 м² і має приблизно 30 м. у довжину та 10 м у ширину.

Дорога, що веде до південно-західної частини транзитної зони (з парковкою) у цій зоні оформлена у вигляді бульвару. Перед частиною з насадженнями (алеїною посадкою дубу звичайного *Quercus robur* L. (Д1, X)), розташовані лави для довгострокового відпочинку (рис. 3.11).

Рис. 3.11. Вхідна зона. Алеїні насадження з дубу звичайного *Quercus robur* L. Захисні насадження з клену гостролистого "*Globosum*" *Acer platanoides* L. "*Globosum*", та спіреї Вангутта *Spiraea vanhouttei* (Briot.)

Біля доріжки розміщена алея з дубу звичайного *Quercus robur* L. (Д1, X), з сторони проїжджої частини дороги/ розташовані захисні насадження з клену гостролистого "*Globosum*" *Acer platanoides* L. "*Globosum*" (Д3, X), та спіреї Вангутта *Spiraea vanhouttei* (Briot.) (К2, X).

На доріжці у цій зоні присутня невелика площадка з припіднятим квітником з бегонії, що по периметру має лаву для короткочасного відпочинку. Для створення більш захищеного простору по периметру запропоновано розмістити рядову посадку з спіреї Вангутта *Spiraea vanhouttei* (Briot.) (К2, X).

Візуалізації з проектними пропозиціями що до поліпшення рівня благоустрою території у вхідній зоні парку можна переглянути у додатку В10-

НУБІП України

Транзитна зона знаходиться по периметру паркової території та оформлена у вигляді бульвару, по ходу руху на ній розташовані композиційні вузли. Вона займає східну, південно-східну і західну частину відкритих паркових ландшафтів загальної території.

НУБІП України

У східній частині території транзитної зони запропоновано до створення: дорожньо-стежкову мережу з покриттям з тротуарної плитки, освітлення території, автомобільна парковка, майданчик біля парковки для сезонних МАФів (зона обслуговування), лави для довгострокового відпочинку. Також, біля в'їзду на стоянку розташований квітник з троянд (К₃, X), що по периметру

НУБІП України

має насадження з кизильника горизонтального *Cotoneaster horizontalis* Decne. (К₃, X)

Біля автомайданчику розміщується листяна, деревно-кущова, щільна, асиметрична, велика група ремізного типу, одностороннього огляду, композиція

НУБІП України

(див. рис.3.12) займає близько 420 м² і має приблизно 35 м у довжину та 12 м у ширину. Вона складається з ліщини деревоподібної *Corylus colurna* L. (Д₂, X), яблуні Нелзведського *Malus niedzwetzkyana* Dieck. (Д₃, X), гобини звичайної *Sorbus aucuparia* L. (Д₂, X), аронії чорноплодої *Aronia melanocarpa* (Michx.) Elliott (К₂, X), барбарису Тунберга *Berberis thunbergii* DC. (К₃, X).

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

Рис. 3.12. Група ремізного типу. На майданчику біля посадок розміщено лави для довгострокового відпочинку

Біля перетину доріжок і доріжок і майданчиків, у транзитній зоні, розташовані листяні, кущові, нещільні, асиметричні групи кругового огляду з спіреї Вангутта *Spiraea vanhouttei* (Briot) (K2, X) та барбарису Тунберга *Berberis thunbergii* DC. (K3, X) (рис. 3.13).

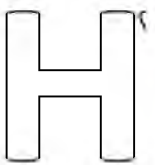
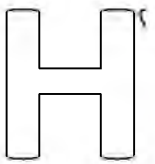
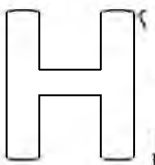

Рис. 3.13. Листяні, кущові, нещільні, асиметричні групи кругового огляду

У південно-східній частині транзитної зони розташовані: напівскрутий майданчик з лавиною для довгострокового відпочинку. Посередині майданчику

запропоновано розмістити клумбу з троянд "Rosemary Harkness". По периметру площадки пропонується створити рядову посадку з епіреї Бангутта *Spiraea vanhouttei* (Briot.) (K2, X) біля якої з обох боків розміщені кущі барбарису *Tunbegrа Berberis thunbergii* DC. (K3, X) (рис. 3.14).

На тлі газону розташована деревно-кущова, хвойна, нещільна, асиметрична, велика група з ялини звичайної *Picea abies* L. (Д1, X), ялини колючої ф. сиза *Picea pungens* Engelm. f. *glauca* Reg. (Д1, X), ялівцю звичайного *Juniperus communis* L. (K1, X), група займає близько 320 м² і має приблизно 30 м. у довжину та 12 м у ширину.

На доріжці для розділення потоку відвідувачів розташований "зелений острівець", середня декоративна зосереджувальна група з рядової посадки клена гостролистого «Globosum» та розташовані лави для короткострокового відпочинку.

Далі, по маршруту руху у транзитній зоні розташована рядова посадка дуба звичайного *Quercus robur* L. (Д1, X).

Рис. 3.14. Напівокруглий майданчик з лавами для довгострокового відпочинку

У частині території яка знаходиться ближче до вхідної зони розташована невелика площадка з припіднятим квітником з бегонії (див. рис. 3.15-16) що по периметру має рядову посадку спіреї Вангутта *Spiraea vanhouttei* (Briot.) (K2, X), з сторони проїжджої частини дороги розташовані захисні насадження з клену гостролистого "Globosum" *Acer platanoides* L. "Globosum" (D3, X), та спіреї Вангутта *Spiraea vanhouttei* (Briot.) (K2, X) (рис. 3.15-16).

У західній частині транзитної зони розташований: Майданчик для паркування автомобілів, території біля парковки для сезонних МАФів (зона обслуговування), квітник з троянд (K3, X), що по периметру має насадження з кизильника горизонтального *Cotoneaster horizontalis* Decne. (K3, X), продубльований елемент "зелений острівець", та рядову посадку спіреї

Рис. 3.15. Площадка з припіднятим квітником з бегонії, захисні насадження з клену гостролистого і спіреї Вангутта

Вангутта *Spiraea vanhouttei* (Briot.) (K2, X) з сторони проїжджої частини дороги розташовані захисні насадження з клену гостролистого "Globosum"

НУВІП УКРАЇНИ
 Acer platanoides L. "Globosum" (Д3, X), та спіреї Вангутта Spiraea vanhouttei (Briot.) (K2, X) (рис. 3.16)
 Візуалізації з проєктними пропозиціями що до поліпшення рівня

благоустрою території у транзитній зоні парку можна переглянути у додатку В10-12.

НУВІП УКРАЇНИ
 Композиційним центром парку є рівна площадка майже по центру території проєктування. На ній вирішено було розмістити видовищну зону. Оскільки ця ділянка знаходиться у найвищій частині парку з неї відкривається панорамний вид на місто (рис. 3.17).

НУВІП УКРАЇНИ
 До неї можна потрапити прямим маршрутом з вхідної зони або з зони активного відпочинку, з транзитної зони до видовищної зони також ведуть два транзити (з східної і південно-західної частин транзитної зони біля парковок).

Рис. 3.16. Записні насадження з клону гостролистого "Globosum" Acer platanoides L. "Globosum" та спіреї Вангутта Spiraea vanhouttei (Briot.)

На додаткових площах округлої форми розташовані припідняті квітники з бегонії, що по периметру мають лави для короткочасного відпочинку. З боку розкриття пейзажу біля них розташовані квітники з троянди, з іншого боку рядові посадки спіреї Вангутта Spiraea vanhouttei (Briot.) (K2, X).

За територіями з площадками розташовані посадки з ялівцю звичайного *Juniperus communis* L. (K1, X) що укріплює схил і має фітонцидні властивості (рис. 3.17).

З іншого боку схилу у напрямі панорамного виду існуючі дерева запропоновано доповнити деревно-кущовою, листяною, ритмічною, нещільною, симетричною, великою групою, одностороннього огляду, композиція займає близько 154 м² і має приблизно 22 м у довжину та 7 м у ширину.

Композиція складається з клену гостролистого *Acer platanoides* L. "Globosum" (Д3, X), та аронії чорноплідної *Aronia melanocarpa* (Michx.) Elliott (K2, X).

Схожа композиція розташована біля входу до головної видовищної площі з прогулянкової зони.

Рис. 3.17. Вид на видовищну зону, з панорамною перспективою на паркову територію і місто. На зображенні присутній квітник з троянди, посадки з ялівцю звичайного *Juniperus communis* L.

Також у цій зоні розміщена громадська вбиральня. На розвилці доріжки що веде до вбиральні, розміщена мала, зосереджувально-заспокійлива група з спіреї Вангутта *Spiraea vanhouttei* (Briot.) (K2, X) та барбарису Тунберга *Berberis thunbergii* DC. (K3, X) біля неї запропоновано розмістити солітерну посадку з дуба звичайного *Quercus robur* L. (M1, X). Візуалізації з проектними

пропозиціями ще до поліпшення рівня благоустрою території у видовищній зоні парку можна переглянути у додатку В13-18.

Біля житлових масивів розташована зона активного відпочинку, на ній розміщено два майданчика; для занять спортом (див. рис.3.18) і активним відпочинком для дорослих і дітей (див. рис. 3.19) з спортивним, і ігровим обладнанням і знаряддями для спорту, з насаджень запропонованих для створення дві мішані групи.

Рис. 3.18. Майданчик для занять спортом

Рис. 3.19. Дитячий майданчик

Перша група знаходиться біля дитячої площадки. Це деревно-кушова, мішана, ритмічна, нещільна, симетрична, середня група, всестороннього огляду, композиція займає близько 640 м² і має приблизно 15 м у довжину та 11 м у ширину. Група складається з клена гостролистого *Acer platanoides* L.

НУБІП України "Globosum" (Д3, X), липи сердцелистої *Tilia cordata* Mill. (Д1, X), аронії чорноплодої *Aronia melanocarpa* (Michx.) Elliott (К2, X) (рис. 3.20).

Рис. 3.20. Деревно-кущова, мішана, середня, симетрична, група

Друга група знаходиться біля спортивної площадки. Це деревно-кущова, мішана, ритмічна, нещільна, симетрична, велика група, двостороннього огляду, композиція займає близько 450 м² і має приблизно 30 м. у довжину та 15 м у ширину. Група складається з клена гостролистого *Acer platanoides* L. "Globosum" (Д3, X), липи сердцелистої *Tilia cordata* Mill. (Д1, X), горобини звичайної *Sorbus aucuparia* L. (Д2, X), аронії чорноплодої *Aronia melanocarpa* (Michx.) Elliott (К2, X) (рис.3.21).

НУБІП України

НУБІП України

Рис. 3.21. Деревно-кущова, мішана, велика, симетрична, група

Візуалізації з проєктними пропозиціями, що до поліпшення рівня благоустрою території у видовищній зоні парку можна переглянути у додатку В19-21.

Інші паркові території відведені під прогулянкову зону на них запропоновано створити прогулянковий маршрут, дорожньо-стежкове покриття і систему освітлення території.

Висновок до розділу 3: для створення проєкту благоустрою зручної для користування території спочатку було проведено детальне дослідження території з визначенням потреб і розробкою завдань які поставлені перед об'єктом, що в свою чергу дозволило обрати сприятливі локації для створення функціональних зон території, після чого були створені композиційні рішення території з їх подальшим детальним описом, в тому числі розгорнутим описом розроблених композицій. У роботі опис композицій представлений по функціональним зонам території.

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

РОЗДІЛ 4.
ХАРАКТЕРИСТИКА ЗАПРОЕКТОВАНИХ ЕЛЕМЕНТІВ
БЛАГОУСТРОЮ

4.1. Використання малих архітектурних форм на території об'єкту

Малі архітектурні форми це створені людиною засоби ландшафтного дизайну що використовуються у відкритих та закритих ландшафтних

просторах. Різноманітні за призначенням і просторовими характеристиками вони можуть мати різноманітні параметри що залежать від їх функціонального призначення. Загалом це невеликі за масштабом споруди і пристрої сезонного і цілорічного використання і вони можуть бути стаціонарні або мобільні, або такі які трансформуються. На об'єкті запропоновано розмістити МАФи різного призначення.

Для розміщення на об'єкті запропоновані наступні споруди утилітарного призначення: мобільні та стаціонарні торговельні і довідкові кіоски (сезонні мафи) що планується розміщати у зоні обслуговування; лави короткострокового і довгострокового відпочинку, ліхтарі (система освітлення об'єкту), урни для сміття, вони будуть розміщені по функціональним зонам об'єкту (рис. 4.1-2).

Рис. 4.1. Лави для довгострокового відпочинку. Ліхтар

НУБІГ УКРАЇНИ

Рис. 4.2 а - Лава для короткострокового відпочинку. б - Урна для сміття

МАФи спецпризначення, а саме обладнання дитячих і спортивних майданчиків що розміщені у зоні активного відпочинку (рис.4.3-6).

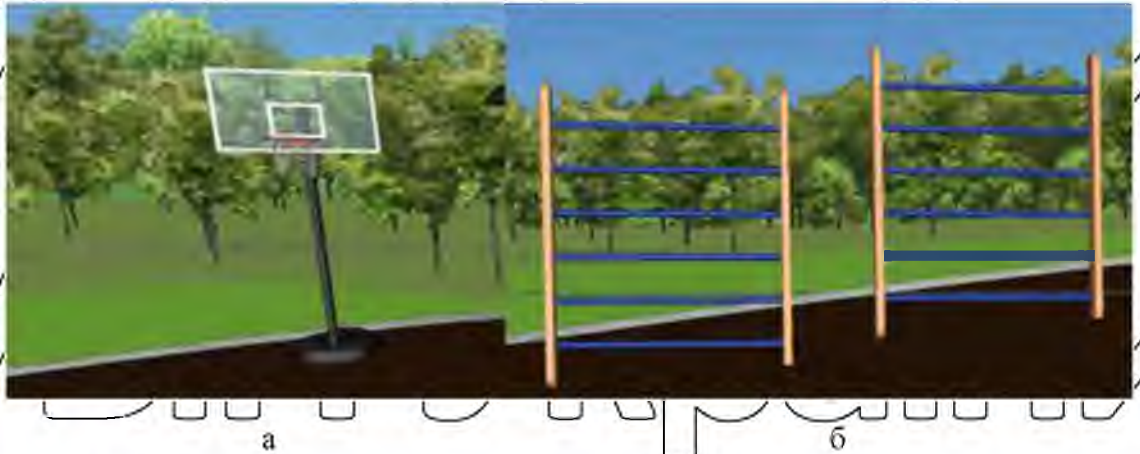

Рис. 4.3. а - Споруда для занять баскетболом. б - Драбина для занять спортом

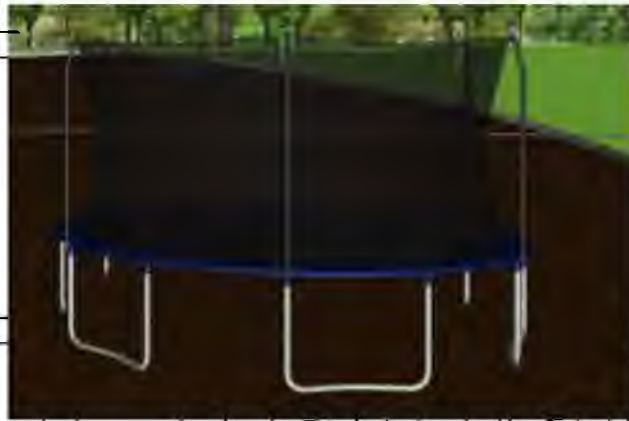

Рис. 4.4. Батут (дані елементи розміщені на майданчику для занять спортом, та дитячому майданчику)

Рис. 4.5. Ігровий дитячий будиночок в дитячочю гіркою та гойдалками і пісочниці для дітей

Рис. 4.6. Дитячі гойдалки на майданчику

Також запропоновані для створення споруди архітектурно-художнього призначення: квіткові вазони, квіткові модулі, колони, сцена і амфітеатр що знаходяться переважно у вхідній зоні, видовищній зоні і транзитній зоні, дорожньо-стежкова мережа (рис. 4.7-11).

Рис. 4.7. Квіткові вазони

Рис. 4.8 Квітковий модуль у вигляді припіднятого квітника з беронії з лавою для короткострокового відпочинку по периметру

Рис. 4.9 Колонада у вхідній зоні

Рис. 4.10 Колонада у видовищній зоні

Рис. 4.11. Амфітеатр і сцена. Видовищна зона

Архітектура у парку представлена спорудами і МАФами різного призначення, що художньо збагачує територію і підвищує рівень її благоустрою.

4.2. Композиція насаджень території

Композиція насаджень території допомагає розкрити ідейно-художній зміст парку, закономірне і оптимальне поєднання простору в єдину гармонійну систему допомагає створювати функціональні і естетичні об'єкти.

Створення композицій це розміщення різноманітних елементів та засобів ландшафтного дизайну для створення середовища, що задовольняє функціональні, екологічні і естетичні задачі поставлені перед територією на якій вони розміщені.

Просторове середовище природних урбанізованих об'єктів включає площини - поверхні землі (покриття, квітники, газони), елементи рельєфу, рослинні угруповання що створюють об'єми, МАФи та інші елементи що формують просторову структуру.

При створенні композицій потрібно враховувати що вони вписуються у існуючий ландшафт, отже допомагають формувати об'ємно-просторову композицію. Це досягається за допомогою основних властивостей простору, а саме: характеристику глибини, довжини, переривчастості і безперервності, скінченності і нескінченності і розподілу простору. Основні властивості простору дозволяють формувати емоційні характеристики простору.

Для формування простору також можна використовувати параметри що характеризують композиційну побудову, це: стиль композиції, асиметрія та симетрія, масштаб, фізичні розміри, довжина, ширина, площа що визначають фронтальний або глибинний простір.

Масштаб дозволяє використовувати три форми зв'язків елементів, а саме: відношення елементів до цілого і один до одного; відношення об'єкта до природнього середовища і розмірів оточення, і відношення елементів об'єкта до людини

Перед початком проектування композицій та їх розміщення з взаємовигідним композиційним зв'язком природних і створених елементів середовища потрібно визначити прийом планування. Для нашого випадку був обраний змішаний прийом планування, на його вибір особливо вплинули існуючі масиви.

Для створення композицій був використаний асиметричний прийом планування що дозволяє створювати більш виразні та складні композиції, який для рівноваги був доповнений елементами геометричного планування, що дозволяє створювати більш прості і монотонні композиції.

Була приділена увага виявленню композиційних осей у створених зонах. Так у транзитній зоні головна вісь співпадає з основним потоком руху по території і на ній розміщують композиційні елементи що візуально збагачують і доповнюють територію.

Оскільки ця зона, з одного боку, знаходиться по периметру паркової території з існуючими масивами, а з іншого боку, по її краю, паркової відкритої території, а саме її периметру знаходиться автомагістраль, буде вирішено створити захисні насадження що дозволяють візуально врівноважити дану територію, зробити її більш симетричною та частково захистити її від шуму, газу, пилу від автомагістралі.

Захисні насадження підібрані з деревно-кущових рослин що мають щільну, форму та гарно її тримають вони не потребують формуючої обрізки.

Насадження складаються з клену гостролистого «Globosum» з округлою формою крони, спіреї вангутта що має округлу форму крони, також у частинах транзитної зони що знаходяться біля автостоянок у цю композицію додали кизильник горизонтальний що має повзучу і розпластану форму крони, тую

західну «Даніка», що має округлу форму крони та «Рейнголд» що має конічну форму крони.

Особливо декоративно композиція виглядає весною, коли рядові посадки спіреї починають квітнути та восени коли листя у листопадних насаджень змінюють колір. Завдяки присутності вічнозелених хвойних кущових рослин дана композиція буде виглядати декоративно на протязі всього року (рис. 4.12).

Рис. 4.12. Декоративно-захисні насадження

По ходу руку доріжок у транзитній зоні розташовані місця для відпочинку: майданчики у яких по центру присутні припідняті квітники з бегонії з лавами для короточасного відпочинку, по периметру ці майданчики обсажені спіреєю вангутта з округлою формою крони. Особливо декоративно дана композиція буде виглядати весною коли округлі кущі будуть квітнути. Молоді рослини мають більш рихлу форму крони а з віком крона стане більш щільна і округла, рослини змкнуться (рис. 4.13).

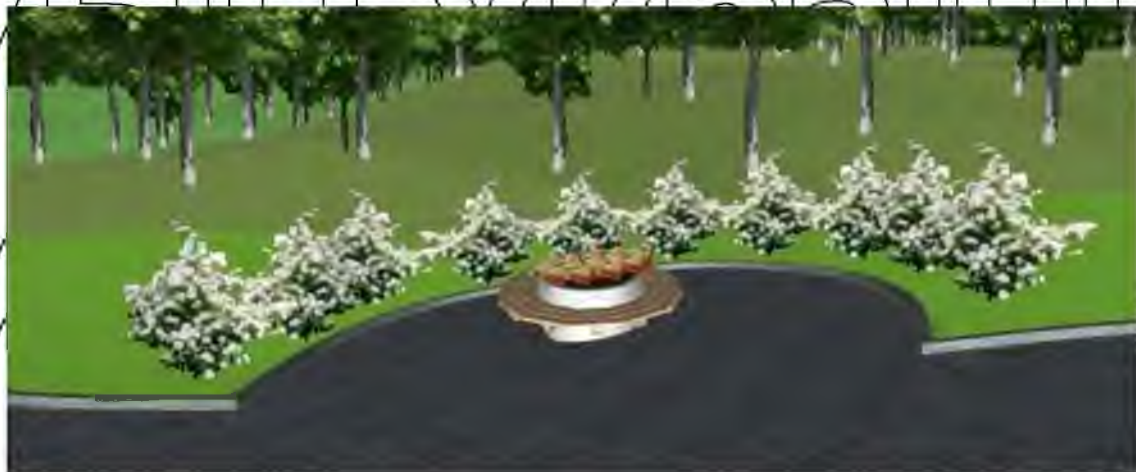

Рис. 4.13. Майданчик для відпочинку

На доріжках для розділення потоку відвідувачів розташовані “зелені островці”, середні декоративні зосереджувальні групи з рядової посадки клена гостролистого «Globosum» та розташовані лави для короткострокового відпочинку (рис. 4.14).

Також у цій зоні розташовані рядові посадки дуба звичайного (рис. 4.15).

У транзитній зоні розміщено площадку з лавами для довгострокового відпочинку. Для відмежування її від основної доріжки запропоновано розмістити квітник з трояндою, а саму площу відмежувати від території за допомогою рядової посадки спіреї Вангутта (рис. 4.16).

Рис. 4.14. Елемент "зелені островці"

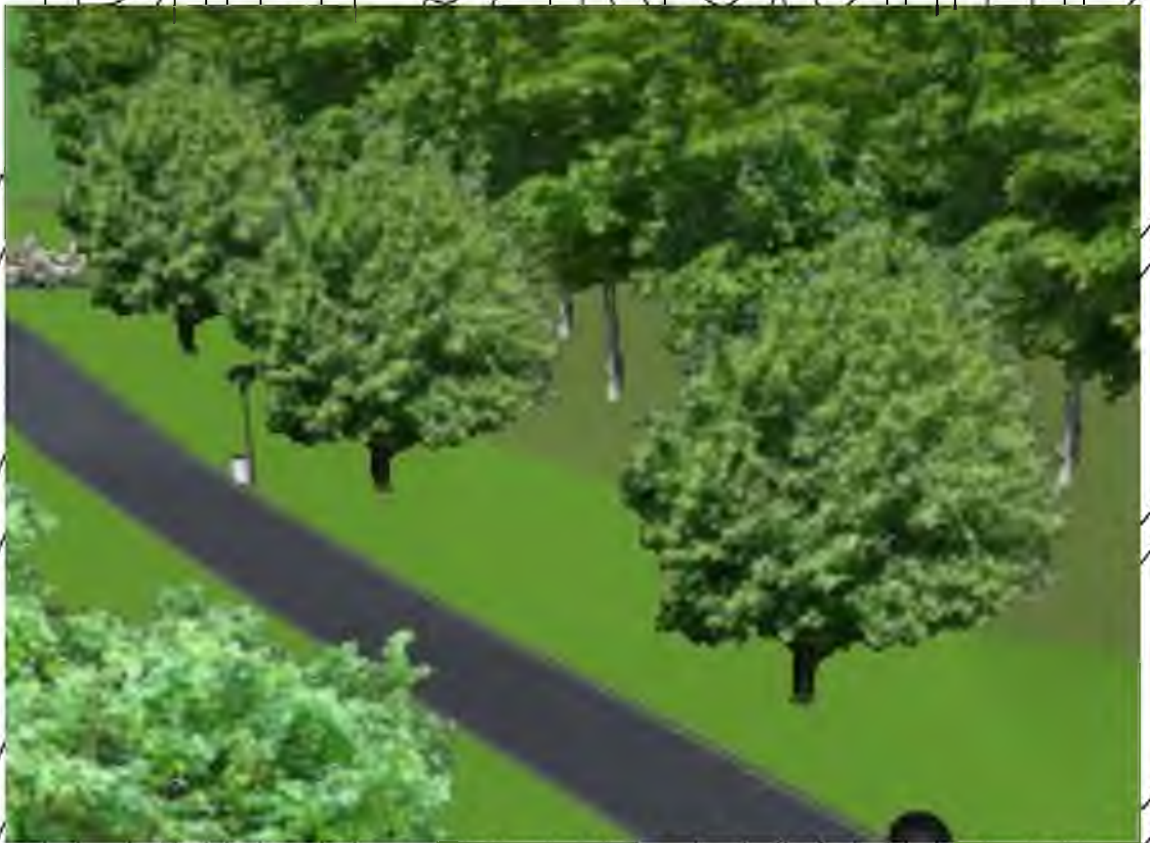

Рис. 4.15. Рядова посадка дуба звичайного у транзитній зоні

Рис. 4.16. Майданчик для відпочинку

Основною композиційною домінантою вхідної зони є центральна площа, обрамлена колонадою. Для оформлення цієї локації запропоновано використати квіткове оформлення, а саме квітники з таретису і троянд. Фоном для цієї композиції слугують хвйні асиметричні зеркальні деревно-кущові групи з деревних рослин що мають щільну конічну форму (ялини) і сланких кущів (ялівець) (рис. 4.17).

Рис. 4.17. Візуалізація вхідної зони. Фасад

Видовищна зона знаходиться майже по центру об'єкту. У цій зоні запропоновано створити три площі. Одну основну і дві додаткові. На основній

площі округлої форми запропоновано розмістити амфітеатр з сценою що буде знаходитись на фоні широкої перспективи що буде гарно проглядватися через колонаду. Дві додаткові площі, теж округлої форми розташовані з західного напрямку від головної площі, теж будуть округлої форми. Вони розміщені з урахуванням найбільш вдалих видів що розкриваються з даної зони (рис 4.18).

Рис. 4.18. Загальний вид. Видовищна зона

У зоні активного відпочинку (рис. 4.19) запропоновано розмістити два майданчики для занять спортом і активного відпочинку дітей та дорослих з м'якого безшовного покриття GREENWAY з SBR (шинної) крихти. Біля них

для умовного відгородження території від житлового масиву запропоновано розмістити дві деревно-кущові, змішані групи.

Для підвищення річної благоустрою території і загального комфорту під час перебування на території парку Протасів яр у місті Київ на території об'єкту запропоновано створити нові маршрути для прогулянок, та створити дорожнє покриття для існуючої і запроектованої дорожньо-стежкової мережі також до створення запропонована система освітлення території.

Рис. 4.19. Загальний вид. Спортивна зона

Композиційні рішення об'єднують і підпорядковують об'єм і простір в цілісну систему що в свою чергу дозволяє опосередковано організувати територію в якій вони розміщені.

4.3. Характеристика основного асортименту запроєктованих рослин

Для створення рослинних композицій на об'єкті був використаний фізіономічний (художньо-декоративний) принцип. Він заключається у створенні виразних і художньо-цінних посадок. Мета у цього принципу підбору рослин заключається у демонстрації найбільш характерних рис будови дерев та кущів які використовуються для благоустрою території. Також частково був застосований екологічний метод, а саме еколого-факторальний який заключається у підборі рослин в залежності від екологічних факторів території.

Для створення композицій були обрані рослини з різними декоративними якостями: декоративно-квітучі, з декоративними плодами, з декоративним кольором листя, з декоративною формою листя, різною формою і щільністю крони. Перелік рослин запропонованих для створення рослинних композицій можна переглянути у таблиці 4.1.

Таблиця 4.1.

АСОРТИМЕНТ ЗАПРОЕКТОВАНИХ НАСАДЖЕНЬ

№ п/п	Вид, форма	
	Українська назва	Латинська назва
Дерев'янисті рослини		
1	Горобина звичайна	<i>Sorbus aucuparia</i> L.
2	Дуб звичайний	<i>Quercus robur</i> L.
3	Клен гостролистий	<i>Acer platanoides</i> L. "Globosum"
4	Лещина деревоподібна	<i>Corylus colurna</i> L.
5	Липа серцелиста	<i>Tilia cordata</i> Mill.
6	Яблуня Недзведського	<i>Malus niedzwetzkyana</i> Dieck.
7	Ялина звичайна	<i>Picea abies</i> L.
	Ялина колюча ф. сиза	<i>Picea pungens</i> Engelm. f. <i>glauca</i> Reg.
Кущі, чагарники		
8	Аронія чорноплода	<i>Aronia melanocarpa</i> (Michx.) Elliott
9	Барбарис Тунберга	<i>Berberis thunbergii</i> DC.
10	Троянда	<i>Rosa</i> L. "Rosemary Harkness"
11	Спірея Вангутта	<i>Spiraea vanhouttei</i> (Briot.)
12	Ялівець звичайний	<i>Juniperus communis</i> L.
13	Ялівець звичайний	<i>Juniperus communis</i> L. "Prince of Wales"
Трав'янисті рослини		
14	Чорнобривці розлогі	<i>Tagetes patula</i> L.

Оперуючи різними характеристиками рослин, такими як розмір, форма, колір, можна створювати різні ефекти, що дозволяє підвищити загальні художньо-композиційні якості території.

Аронія чорноплода *Aronia melanocarpa* (Michx.) Elliott (K₂, X)

Форма: кущ. Розмір: 1-2,5 м заввишки. Листя: просте, цілокрає, блискуче, чергове, черешкове, еліптичне або зворотно-яйцеподібне, загострене, країв пилчасте, зверху темно-зелене, черешки короткі з широкими прилистками, не опадають. Час цвітіння: з середини травня майже до кінця червня. Плоди: запушені, у час стиглості голі, округлої форми, чорного або сливового кольору з сизою поволокою, соковиті, їстівні, тернко-солодкі на смак, 6-12 мм у діаметрі [40].

Барбарис Тунберга *Berberis thunbergii* DC. (К₃, X)

Форма: кущ. Розмір: до 2,5 м. Листя: ромбічно-овальне, округлої форми довжиною до 2 см (з черешком). Час цвітіння: травень. Плоди: ягоди, коралово-червоного кольору, округлі продовгуваті [41].

Горобина звичайна *Sorbus aucuparia* L. (Д₂, X)

Форма: дерево або кущ. Розмір: до 15 м. Листя: запушене (10-20 см завдовжки), чергове, непарноперисте, складається з 9-15 ланцетних або довгастих, загострених, зубчастих по краю листочків. Плід: кулясте оранжево-червоне яблуко [42].

Дуб звичайний *Quercus robur* L. (Д₁, X)

Форма: дерево з шатроподібною, або широкіпірамідальною кроною. Розмір: 20-50 м. Листя: чергове, короткочерешкове, видовжено-оберненояйцеподібне, донизу звужене, перистолопатево (7-40 см завдовжки).

Лопаті тупі, округлі, вирізи між ними неглибокі. Плоди: горіх (жолудь) голий, коричневий [43].

Клен гостролистий *Acer platanoides* L. 'Globosum' (Д₃, X)

Форма: дерево з щільною круглою кроною. Розмір: до 6 м. висотою і 5-6 м. шириною. Листя: велике (5 - 15 см завдовжки, 8-15 см завширшки), 5-7-пальчатолопатево, при основі серцеподібне. Лопаті загострені, виїмки між ними тупі. Плоди: блідо-зелена двокрилатка, 8-11 см..

Ліщина деревоподібна *Corylus colurna* L. (Д₂, X)

Форма: листопадне дерево. Розмір: 15-20 метрів і 8-12 метрів в діаметрі.

Листя: широко яйцеподібне, довго-черешкове, чергове, темно-зелене. Час цвітіння березень-квітень, (лютий). Плоди: дрібні горіхи продовгуватої форми [44].

Липа серцелиста *Tilia cordata* Mill. (Д₁, X)

Форма: дерево з густою, розлогою кроною. Стовбур могутній з темною поздовжньо-борозенчастою корою. Розмір: до 25 м. Листя: чергові, 5-10 см завдовжки. Листкова пластинка удвічі довша за черешок або дорівнює йому, округла або трохи видовжена, при основі серцеподібна, на верхівці відтягнуто-

загострена, із зарубчасте-пилчастим краєм. Зверху листки ясно-зелені, знизу сизі з борідками рудих волосків у кутках жилок. Час цвітіння: у червні-липні. Плоди: яйцеподібно-кулястий горішок. Тіньовитривала, морозостійка рослина. Цвіте у червні-липні [45].

Троянда чайно-гібридна, *Rosa L. "Rosemary Harkness"* (К₂, X)
 Форма: кущ. Розмір: 75-100 см. Висотою і 80 см шириною. У пекотних районах може вирости більшого розміру. Листя: глянцеове, шкірясте, із зубчастими краями, насичено-зеленого кольору. Час цвітіння: тривале, починається у червні і закінчується у вересні. Плоди: темнокоричневе насіння.

Витримує нетривале зниження температури до -23 градусів Цельсія. На зиму краще укривати [46].
 Троянда "Rosemary Harkness" – квіти помаранчево-жовті з відтінком лосося. Рослина краще себе почуває на сонячних ділянках, квіткові бутони і розкриті квіти не псується від дощу [47].

Спірея Вангутта *Spiraea vanhouttei* (Briot.) (К₂, X)
 Форма: кущ з щільною округлою кроною, у молодому віці вона рихла, а коли рослина дорослішає крона стає щільнішою. Розмір: до 2 м. в висоту і 3 м. в ширину. Листя: невелике, приблизно 3,5 см, зубчасте по краю. Час цвітіння: весна, цвітіння тривале до чотирьох тижнів, може повторити цвісти у кінці літа. Плоди: дозрівають у жовтні [48].

Яблуня Недзведського *Malus niedzwetzkyana* Dieck. (Д₃, X)
 Форма: дерево з широкорозлогою кроною. Розмір: до 6 м. Листя: обернено-яйцеподібне, або продовгувате до 8 см. Час цвітіння: у травні після появи листя. Квітки в бутонах темно-пурпурові, при розпусканні – інтенсивно-рожеві або пурпурові, на довгих тонких, біло-повстятих квітконіжках. Плоди: одиночні, дрібні, до 2 см. В діаметрі. Фіолетово-пурпурові з восковим нальотом [49].

Ялина звичайна *Picea abies* L. (Д₁, X)
 Форма: вічнозелене дерево з щільною, конусною, формою крони. Розмір: 25-40 м. Листя: хвоя, розміщена почергово, щорстка, колюча, чотиригранна.

Час цвітіння: у травні. Плоди: шишки, овально-циліндричної форми, світлокоричневі [50].
 Яліва колюча ф. сиза *Picea pungens* Engelm. f. *glauca* Reg. (Д, X)

Форма: вічнозелене дерево з симетричною, пірамідальною, або конусоподібною формою крони. Розмір: 15-20 м. у висоту і 6-8 м. у ширину. Листя: хвоя, 2-3 см у довжину, блакитна зі сталевим відливом, жорстка, дуже колюча, з восковим нальотом. Плоди: шишки, овально-циліндричної форми, світлокоричневі.

Морозостійка, пилистійка, газостійка, світлолюбна рослина [51].

Ялівець звичайний *Juniperus communis* L. (К₁, X)
 Форма: вічнозелений кущ, або деревце. Розмір: 4-6 м. Листя: колючі кілясті хвоїнки, 8 - 20 мм. Завдовжки. Плоди: шишки з м'ясистими лусочками що зрослись.

Морозостійкий, пилистійкий, газостійкий, світлолюбний [52].

Ялівець звичайний *Juniperus communis* L. "Prince of Wales" (К₃, X)
 Форма: вічнозелений кущ. Розмір: 0,1-0,3 м. у висоту і близько 1 м. в ширину. Листя: хвоя, дрібна, трохи загострена. Плоди: шишки з м'ясистими лусочками що зрослись.

Морозостійкий, пилистійкий, газостійкий, світлолюбний [53].

Висновок до розділу 4: для ландшафтно-планувальної організації паркової території було проведено проектування об'єкту благоустрою для створення комфортного паркового середовища. Для цього функціональних зонах було розміщено споруди і обладнання різного призначення, МАФи, а також композиційні насадження, для збагачення ландшафту

НУБІП України

ВИСНОВКИ

У процесі розробки магістерської роботи були проаналізовані літературні джерела на тему: сучасні підходи що до ландшафтно-планувальної організації паркових територій, особливості створення парків на територіях з рослинністю, об'ємно-просторова структура паркової території, функціональне зонування території, геопластика рельєфу, підбір рослин для створення проекту озеленення території, рекреаційна функція насаджень та вплив на психоемоційний стан людини.

Були запропоновані проєктні пропозиції для території парку «Протасів яр» у місті Київ.

Нами був проведений детальний передпроектний аналіз території.

У передпроектному аналізі було проведене ознайомлення з доступною інформацією про об'єкт, його природними умовами та сучасним станом території.

У ході проведення передпроектного аналізу встановлено необхідність:

- створення функціонального зонування території;
- забезпечення території елементами та деталями благоустрою, зокрема встановлення МАФ утилітарного призначення, садово-паркового обладнання та загального підвищення рівня благоустрою території;
- створення композиційних насаджень, для збагачення ландшафту парку.

Для покращення планувальної структури та об'ємно просторового рішення паркових територій на основі запропонованого функціонального зонування створити проєкт ландшафтно-планувальної організації паркових територій парку «Протасів яр» у місті Київ.

Для покращення рівню благоустрою території запропоновано:

- створення покриття для існуючої дорожньо-стежкової мережі з тротуарної плитки, та прокладання прогулялкового маршруту;
- створення системи освітлення доріжок паркової території;
- створення автопаркінгу для потенційних рекреантів;

НУБІП України - створення амфітеатру з сценою для проведення заходів, та стендів з інформацією, та кوارкочом (більш розширена інформація, на розсуд адміністрації парку);

- розміщення лав для довготривалого і короткочасного відпочинку у

транзитній зоні парку;

НУБІП України - створення композиційних насаджень, для збагачення ландшафту парку;

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ассортимент дерев, кущів та ліан для озеленення в Україні/ С.І. Кузнецов, Ф.М. Левон, В.В. Пушкар, м К.: ЦП «КОМПРИНТ», 2013. – 215 с.
2. Бікетов С.О. Особливості рельєфу пейзажних парків. Проблеми розвитку міського середовища. Науково-технічний збірник. "Компринт", 2015. №15. 176 с. URL: <http://dglib.nubip.edu.ua> (дата звернення: 31.10.21)
3. Богоява І. О., Фурсова Л. М. Ландшафтне искусство. Москва: ВО.«Агропромиздат», 1988. 222 с.
4. Ковальський В. П., Вітюк І. В. Фактори що впливають на формування та розміщення садово-паркових об'єктів. Науково-технічний журнал "сучасні технології, матеріали і конструкції в будівництві". URL: <http://dglib.nubip.edu.ua> (дата звернення: 31.10.21)
5. Гатальська Н. В. Вплив композиційної організації паркового середовища на естетичне сприйняття. Сучасний стан і перспективи розвитку ландшафтної архітектури, садово-паркового господарства, урбоекотології та фітомеліорації: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. Львів, 2019. с. 336.
6. Гатальська Н. В. Ландшафтно-терапевтичні методи та перспективи їх використання під час реконструкції парку (на прикладі парку ім. О. Пушкіна в м. Києві). URL: <http://dglib.nubip.edu.ua> (дата звернення: 31.10.21).
7. Глибовець В. Л., Костюк А. В. Роль ландшафтного дизайну у розвитку сучасного міста (на прикладі міста Києва). Економічна та соціальна географія. 2013. №2(67). URL: <http://dglib.nubip.edu.ua> (дата звернення: 31.10.21)
8. Голуб А. А. Зарубіжний та вітчизняний досвід формування національних природних парків. Сучасні проблеми архітектури та містобудування. 2014. №35.
9. Дяченко В. Ю. Мультисенсорні чинники в ландшафтному проектуванні Сучасний стан і перспективи розвитку ландшафтної архітектури,

садово-паркового господарства, урбоекотії та фітомеліорації: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. Львів, 2019. с. 336.

10. Касперевич Л. В. Концептуальні аспекти формування категорій "Природоохоронні території" та "Природно-заповідний фонд". Збалансоване природокористування, 2016. №4. URL: <http://dglb.nubip.edu.ua> (дата звернення: 31.10.21).

11. Крижанівська Н. Я. Основи ландшафтного дизайну: Підручник. – К.: «Ліра-К» 2009. – 218с.

12. Кучерявий В. П. Ландшафтна архітектура: підручник/ В.П. Кучерявий. – Львів/ "Новий світ-2000", 2017. с. 521

13. Кучерявий В. П. Озеленення населених місць: Підруч. – Вид. 2-ге – Львів: Світ, 2008.- 456 с.: іл. Бібліограф. с 450.

14. Любченко О. М. Архітектурно-композиційне формування паркового простору: принципіві підходи. Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку. 2015. №21. URL: <http://dglb.nubip.edu.ua> (дата звернення: 31.10.21).

15. Міндер В. В. Меліоративні властивості та композиційні особливості паркових насаджень в умовах складного рельєфу м. Києва: автореф. дис. на здобуття наукового ступеня д-ра с.-г. наук : 06.03.01. Київ , 2018. с.27. (незнаю що писати)

16. Назарук М. М. Морально-естетичні аспекти ландшафтно-ї архітектури. Сучасний стан і перспективи розвитку ландшафтно-ї архітектури, садово-паркового господарства, урбоекотії та фітомеліорації: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. Львів, 2019. с. 336

17. Олексійченко Н. О. Родьцільно- та Роздільно-коліри тних рослин у формуванні паркових пейзажів. Сучасний стан і перспективи розвитку ландшафтно-ї архітектури, садово-паркового господарства, урбоекотії та фітомеліорації: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. Львів, 2019. 336 с.

18. Олексієнко Н. О. Мавко М. С. Формування та оцінювання колориту паркових ландшафтів міста Києва. УДК 712.2:159.937.51. Режим доступу: <http://dglib.nubip.edu.ua> (дата звернення: 31.10.21).

19. Петроченкова В. А. Дизайн середовища в творчому розвитку дітей дошкільного віку. Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістр. - 2020. Київ. с. 100.

20. Пилат О. С. Методики оцінки естетичності об'єктів ландшафту. Сучасний стан і перспективи розвитку ландшафтної архітектури, садово-паркового господарства, урбоекології та фітомеліорації: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. Львів, 2019. с. 336

21. Передпроектний аналіз території парку «Протасів яр», м. Київ / С. О. Карпенко// Тези доповідей учасників міжнародної науково-практичної конференції «Садово-парковий ландшафт і декоративне фіторізноманіття очима дослідників» (12 листопада 2020 року) - К.: 2020, с. 23. URL: <http://dglib.nubip.edu.ua:8080/handle/123456789/7551> (дата звернення: 31.10.21).

22. Про благоустрій населених пунктів. Закон України від 06.09.2005 № 2807-IV. Київ: 2005. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2807-15>

23. Рубцов Л. И. Деревья и кустарники в ландшафтнoй архитeктуpe. Справочник. Київ: Наукова думка, 1977. с. 271

24. Саймондс Д. О. Ландшафт и архитектура: под ред. Л. С. Запесексй. Москва: Изд-во лит-ры по строительству, 1965. с. 194.

25. Светлова Н. Б. Стороженко В. О. Фурорна О. А. Баданіна В. А. Казанцев Т. А. Паран Н. Ю. Терморегулююча здатність деревних рослин у формуванні мікроклімату зеленої зони. Сучасний стан і перспективи розвитку ландшафтної архітектури, садово-паркового господарства, урбоекології та фітомеліорації: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. Львів, 2019. с. 336.

26. Соколенко У. М. Культурні екосистемні послуги міських зелених зон. Сучасний стан і перспективи розвитку ландшафтної архітектури,

садово-паркового господарства, урбоекотії та фітомеліорації: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. Львів, 2019. с. 336.

27. Сидоренко І. О., Міндер В. В. Методика добору деревних рослин для формування паркових насаджень в умовах складного рельєфу. - Київ 2017. с.

54.

28. Сидоренко І. О., Міндер В. В. Моделювання обрису ландшафту складного рельєфу (на прикладі м. Києва): [науково-методичні рекомендації].

К., 2017. с. 68.

29. Теодоронский В. С. Садово- парковое строительство и хозяйство: учебник для студ. учреждений сред. проф. образования / В.С. Теодоронский. -

2-е изд., стер. - М.: Издательский центр "академия", 2012. с. 288.

30. Уход за декоративными растениями. Справочник. Брунс. М.:

Глобус, 2000. с. 112.

31. Шеремета З. Ю. Тихомирова Х. В. Прийоми озеленення в щільній міській забудові. Сучасний стан і перспективи розвитку ландшафтно-

архітектури, садово-паркового господарства, урбоекотії та

фітомеліорації: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. Львів,

2019. с. 336.

32. URL:

[https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D1%82%D0%B0%D1%81%D1%96%D0%B2_%D0%AF%D1%80_\(%D0%BC%D1%96%D1%81%D1%86%D0%B5%D0%B2%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D1%82%D0%B0%D1%81%D1%96%D0%B2_%D0%AF%D1%80_(%D0%BC%D1%96%D1%81%D1%86%D0%B5%D0%B2%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C)) (дата звернення:

31.10.21).

31.10.21).

33. URL: https://geoknigi.com/book_view.php?id=539 (дата звернення:

31.10.21).

34. URL: <http://zametkin.kiev.ua/goloseevskij-park-im-maksima-rylsko/> (дата

звернення: 31.10.21).

35. URL: <https://zefit.in.ua/golosyivskij-park-imeni-maksima-rylskogo-kiyv/>

(дата звернення: 31.10.21).

36. URL: <https://zabytki.in.ua/uk/540/park-volodimirska-girka-kii-va> (дата звернення: 31.10.21).

37. URL: <https://zeft.in.ua/park-volodimirska-girka/> (дата звернення: 31.10.21).

38. URL: <https://uprom.info/news/other/ekologiya/naprikints-tsogo-tizhnya-u-kiyevi-vidkryut-onovleniy-park-volodimirska-girka-video/> (дата звернення: 31.10.21).

39. URL: <https://misto.lun.ua/ozelenennya> (дата звернення: 15.11.21).

40

URL:

https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%93%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%B8%D0%BD%D0%B0_%D1%87%D0%BE%D1%80%D0%BD%D0%BE%D0%BF%D0%BB%D1%96%D0%B4%D0%BD%D0%B0 (дата звернення: 15.11.21).

41

URL:

<https://ru-m-wikipedia->

org.translate.google/wiki/%D0%91%D0%B0%D1%80%D0%B1%D0%B0%D1%80%D0%B8%D1%81_%D0%A2%D1%83%D0%BD%D0%B1%D0%B5%D1%80%D0%B3%D0%B0?x_tr_sl=ru&x_tr_tl=uk&x_tr_hl=uk&x_tr_pto=nu,sc (дата звернення: 15.11.21).

42

URL:

https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%93%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%B8%D0%BD%D0%B0_%D0%B7%D0%B2%D0%B8%D1%87%D0%B0%D0%B9%D0%BD%D0%B0 (дата звернення: 15.11.21).

43

URL:

https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%94%D1%83%D0%B1_%D0%B7%D0%B2%D0%B8%D1%87%D0%B0%D0%B9%D0%BD%D0%B8%D0%B9 (дата звернення: 15.11.21).

44

URL: <https://proxima.net.ua/ua/leshhina-drevovidnaja-medvezhij-oreh-corylus-columna.html> (дата звернення: 15.11.21).

45

URL:

https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9B%D0%B8%D0%BF%D0%B0_%D0%B4%D

56. **НУБІП України** Аналіз

<https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%90%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B7>

57. **НУБІП України** Синтез

<https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D0%B8%D0%BD%D1%82%D0%B5%D0%B7>

58.

Індукція

59. **НУБІП України** Дедукція

<https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%86%D0%BD%D0%B4%D1%83%D0%BA%D1%86%D1%96%D1%8F>

<https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%94%D0%B5%D0%B4%D1%83%D0%BA%D1%86%D1%96%D1%8F>

60. **НУБІП України** Аналогія

<https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%90%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F>

61.

Системний

аналіз

62. **НУБІП України** Емпіричні дослідження

<https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%BC%D0%BD%D0%B8%D0%B9%D0%B0%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B7>

<https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%95%D0%BC%D0%BF%D1%96%D1%80%D0%B8%D1%87%D0%BD%D1%96%D0%B4%D0%BE%D1%81%D0%BB%D1%96%D0%B4%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F> (

63.

Спостереження

<https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F>

64. <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%94%D0%BE%D1%81%D0%BB%D1%96%D0%B4%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F> Дослідження

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

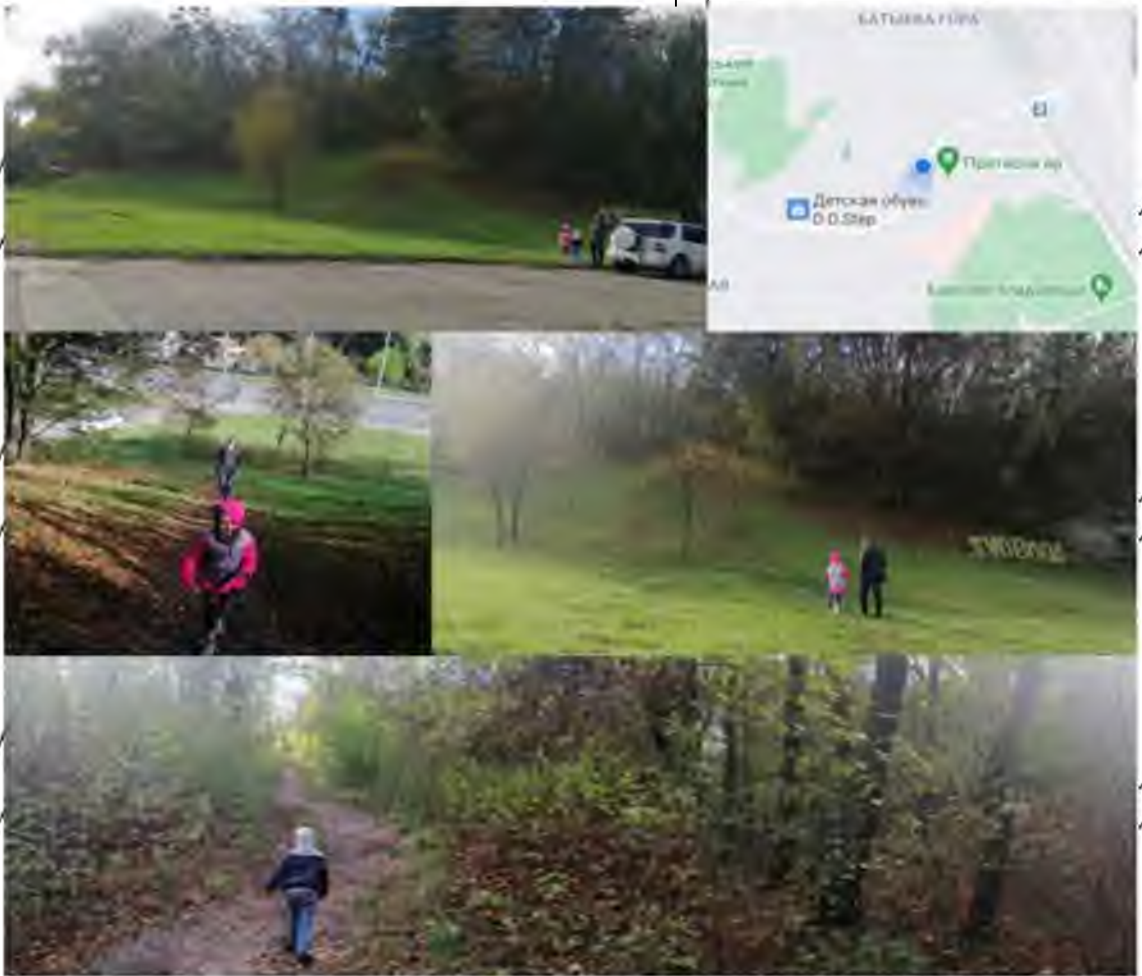
НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

ДОДАТКИ

Додаток А.1

Фотообстеження території об'єкту

Додаток А.2

Фотообстеження території об'єкту

НУБІП України

НУ

НУ

НУ

Фотообстеження території об'єкту

НУБІП України

НУ

Фотообстеження території об'єкту

НУБІП України

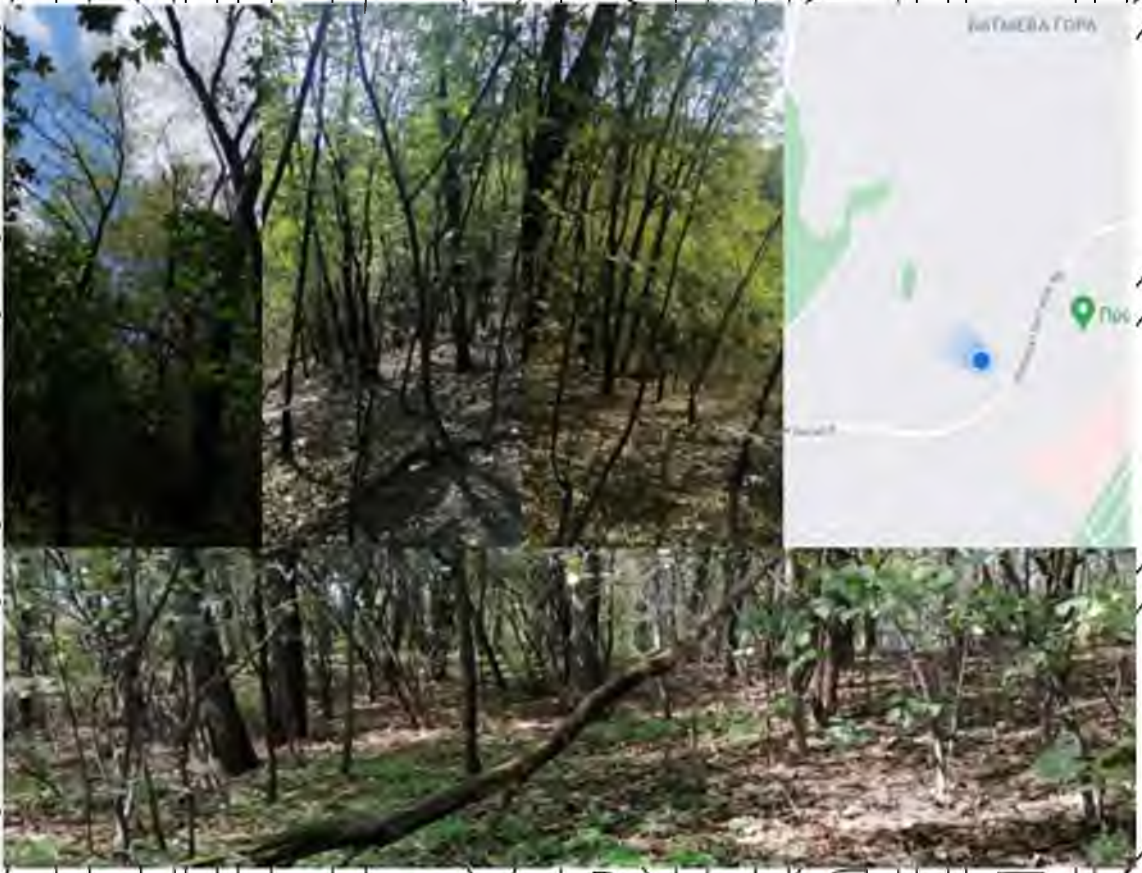

Фотообстеження території об'єкту

Фотообстеження території об'єкту

НУБІП України

Фотообстеження території об'єкту

Фотообстеження території об'єкту

НУБІП України

НУ

НУ

1

1

Фотообстеження території об'єкту

НУБІП України

НУ

НУ

1

1

Фотообстеження території об'єкту

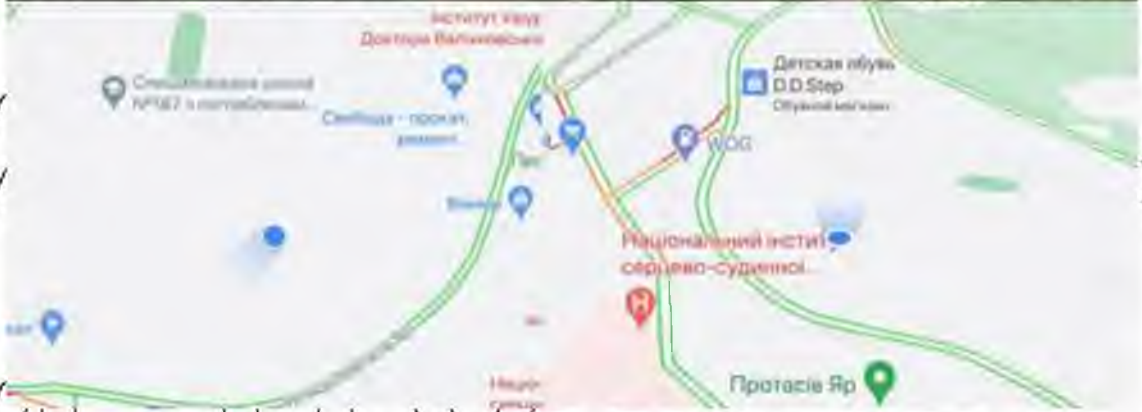
НУБІП України

Фотообстеження території об'єкту

Фотообстеження території об'єкту

Фотообстеження території об'єкту

Фотообстеження території об'єкту

Додаток Б.1

Топографічна підоснова об'єкту

Додаток Б.2

Функціональне зонування об'єкту

НУБІП України

Додаток Б.3

НУЕ

НУЕ

ИИ

ИИ

НУБІП України

Ландшафтно-композиційний аналіз території об'єкту

Додаток Б.4

Н

Н

ИИ

ИИ

НУБІП України

Просторово-композиційний аналіз території об'єкту

Додаток В. 1

Транзитна зона, південно-західна частина зони

Додаток В. 2

Транзитна зона, південно-східна частина зони

Додаток В. 3

Транзитна зона, східна частина зони

Додаток В. 4

Транзитна зона, східна частина зони

Додаток В. 5

Транзитна зона, східна частина зони

Транзитна зона, південно-східна частина території зони

Транзитна зона, південно-східна частина території зони

НУБІП України

НУБІП України

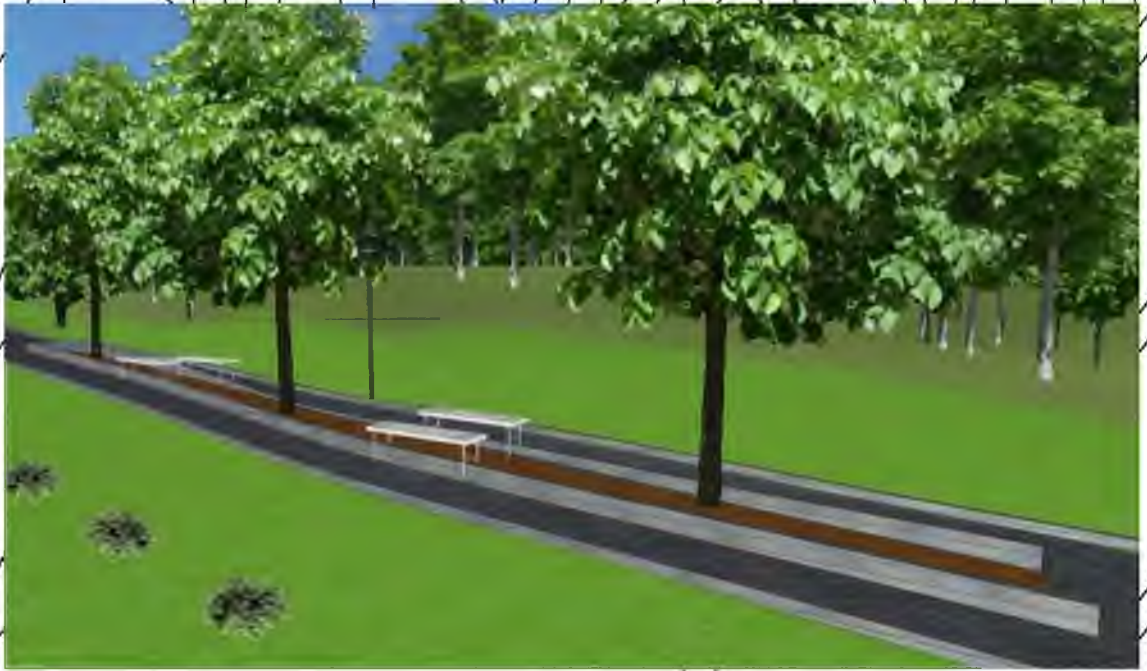
НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

Транзитна зона, південно-східна частина територій зони

Транзитна зона, південно-східна частина територій зони

НУБІП України

Вхідна зона, вид з фасаду території

Вхідна зона, вид з головного входу

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

Їждна зона, хвойна композиція і дубова алея

Видовищна зона, вид на площі

Видовищна зона, вид на площі

Видовищна зона, другорядна пилонца

Видовищна зона, другорядна площа

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

Видовищна зона, другорядна площа.

Видовищна зона, основна площа.

Зона активного відпочинку

Зона активного відпочинку, спортивний майданчик

Зона активного відпочинку, дитячий майданчик з спортивним знярядям

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України

НУБІП України